

Naša bolnišnica

Kazalo

- 2 Kazalo
- 3 Uvodnik
- 4 Predsednika na obisku v UKC Maribor
- 5 Nov mandat direktorju UKC Maribor
- 6 Projekt eNaročanje
- 7 Približuje se sezona akutnih okužb dihal in vsakoletno cepljenje proti gripi
- 9 Obremenjenost zdravstveno negovalnega kadra ima posledice na zdravje, delo in osebno življenje
- 10 4. Mariborska šola ultrazvočne diagnostike v ginekologiji in perinatologiji
- 12 2. Kongres radiološkega društva
- 13 Regionalni kongres Svetovnega psihiatričnega združenja (WPA) v Osaki, Japonska
- 15 Dan odprtih vrat na Oddelku za laboratorijsko medicino UKC Maribor
- 16 Predstavitev transfuzijske enote v Murski Soboti v luči krvodajalstva
- 18 Poslanstvo rdečega križa in njegova vloga pri preskrbi s krvjo
- 20 Vijol'čna kri za vse ljudi 2015
- 20 Že stotič daroval kri
- 21 Po 40 letih ponovno oživel Medicinski komorni orkester
- 22 O čem je predavala mag. Mea Valens na julijskem predavanju
Kako osmisлити svoje življenje tu in zdaj?
- 23 Donacija fotografij novorojenčkov mariborski porodnišnici
- 23 Čez 455 stopnic za novi ultrazvočni aparat – 4. Štengijada
- 24 Starejši za najmlajše izdelali punčke iz cunji
- 25 Šola za zdravo prehranjevanje in življenjski slog
- 26 Projekt Kamenček želja tudi v UKC Maribor
- 27 Prostovoljci ponujali le najboljše
- 28 X. Športne igre slovenskih bolnišnic – Otočec
- 31 Somičev pokal in fiš piknik 2015
- 32 Sindikalni predlog za spremembo definicije minimalne plače
- 32 Predstavitvena stojnica SDZNS SE UKC Maribor
- 33 Potovanje po zeleni Irski
- 35 Strokovna ekskurzija DMSBZT Maribor
Viška zgodba s pevskim zborom društva »La Vita«
- 38 Monografija o luskavici
- 39 Ob stoletnici smrti magistra kirurgije Feliksa Ferka, zdravnika v naši
bolnišnici od 1866 do 1892
- 42 Zahvale
- 45 Šale
- 45 Pravopisni kotichek
- 46 Iz kuhinje
- 48 Napovednik dogodkov

Direktor:

prim. doc. dr. Gregor Pivec, dr. med.

Glavni in odgovorni urednik: Janez Lencl, univ. dipl. ing.

Uredniški odbor:

doc. dr. Darja Arko, dr. med., doc. dr. Vojko Flis, dr. med., Zdenka Kidrič, dipl. ekon., Tina Škerbinc Muzlovič (T. Š. M.), univ. dipl. medij.kom., Špela Pavlin, univ. dipl. kom. (Š. P.), Ksenija Pirš, dipl. m. s., Ksenija Trčko, univ. dipl. prav.

Lektorici:

Urška Jodl Skalicky, mag. phil., Urška Antonič, prof. ang.

Fotografije:

UKC Maribor, Rebeka Gerlič (R. G.), univ. dipl. ekon.

Naklada:

3.000 izvodov

Grafično oblikovanje in tisk:

Evrografis d. o. o.

Naslov uredništva:

Univerzitetni klinični center Maribor, za uredništvo Naše bolnišnice, Ljubljanska ulica 5, 2000 Maribor
Uredništvo si pridržuje pravico, da po potrebi skrajša ali slogovno popravi članke.

Fotografija na naslovnici:

Predsednica Švice in predsednik Slovenije na obisku v UKC Maribor (Foto: Bojan Mihalič).

Fotografija na zadnji strani:

Jesen na oddelku za ORL in MFK (Foto: Š.P.).

Naša bolnišnica je dostopna tudi na spletni strani www.ukc-mb.si.

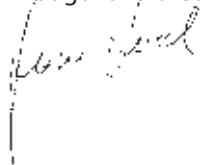
Uvodnik

Listanje po tem izvodu Naše bolnišnice vas bo popeljalo v pretekle dni, tedne in mesece. Včasih se je lepo spomniti preteklosti, še posebej lepih trenutkov ter dosežkov. In ravno takšne dogodke objavljamo v našem časopisu. Za tiste, ki ste tovrstno dogajanje ustvarjali, naj bo to obnovitev prijetnih dni, za ostale pa informiranje z dogajanjem v UKC Maribor.

S pismi podpore se na uredniški odbor večkrat obrnejo tudi upokojeni delavci. S prebiranjem Naše bolnišnice spremljajo dogajanje v ustanovi, kjer so prebili velik del svoje poklicne poti.

Želim vam prijetno branje v teh čedalje krajših jesenskih dnevih in lepe praznike, ki bodo kmalu sledili.

Janez Lencl, univ. dipl. ing.
glavni in odgovorni urednik

Predsednika na obisku v UKC Maribor

Avtor: T. Š. M.

Foto: Bojan Mihalič

V UKC Maribor smo s prispevkom Švicarske konfederacije pridobili dve novi radioterapevtski napravi za novi onkološki oddelek, ki bo kmalu odprt. Pomembno pridobitev za onkološke bolnike iz severovzhodne Slovenije sta si 16. septembra 2015 ogledala predsednik republike Slovenije Borut Pahor in predsednica Švice Simoneta Sommaruga, ki se je mudila na obisku v Sloveniji. Predsednika in predsednico sta ob prihodu v UKC Maribor sprejela ministrica za zdravje Milojka Kolar Celarc in direktor UKC Maribor Gregor Pivec.

Pogovori med švicarsko in slovensko delegacijo.

Predsednica Švice je ob tem dejala, da je izjemno vesela, da lahko s prispevkom Švice pomagajo k decentralizaciji medicinske oskrbe v Sloveniji, še posebej na tako pomembnem področju, kot je onkologija. Poleg dveh naprav, financiranih s švicarskim kohezivskim prispevkom v višini pet milijonov švicarskih frankov, bo Švica

Predsednika pri podpisovanju Knjige vtisov.

pomagala tudi pri izobraževanju in usposabljanju kadra za novi onkološki oddelek, saj se z izmenjavo znanj lahko državi veliko nauči druga od druge.

Po Pahorjevih besedah je donacija ilustracija zelo vsestranskega sodelovanja med Švico in Slovenijo. Blagovna in storitvena menjava obsega več kot milijardo evrov. Odločitev Švice, da pomaga mariborski bolnišnici, predstavlja iskreno in čisto človeško prijateljstvo.

Obsevalnik.

Na ogledu Oddelka za onkologijo.

Nov mandat direktorju UKC Maribor

Avtor: T. Š. M.

Foto: R. G.

Na 9. redni seji Sveta zavoda UKC Maribor so potrdili starega novega direktorja UKC Maribor. Prim. doc. dr. Gregor Pivec je bil tokrat brez protikandidatov in tako soglasno ponovno predlagan za direktorja. To bo njegov že šesti mandat.

Predsednik sveta UKC Maribor je ob tem povedal, da je vodenje UKC Maribor sorazmerno dobro, saj izkazuje pozitivno poslovanje in ima razvojni program, ki se uresničuje – ne stagnira niti na strokovnem niti razvojnem ali investicijskem programu in to je v veliki meri zaslug direktorja.

Kot ključni projekt v prihodnosti je Gregor Pivec izpostavil težave, s katerimi se bodo srečevali zaradi staranja prebivalstva. Glavni poudarek bo zato namenjen gerontologiji. Predvideva, da bo bolnišnica dobila nov oddelek s tega področja, kjer bo veliko vlogo imela predvsem intenzivna terapija. Skušal bo povečati zmogljivosti na področju internističnih strok, kardiologije, nevrologije in pulmologije. Prva naloga je dokončanje urgence, sledi nova onkologija, nato pa še povečanje programa na forenzični psihiatriji.

Na isti seji sveta zavoda so obravnavali še soglasja za zaposlitve za potrebe nove onkologije in sistem vodenja kakovosti v Univerzitetnem kliničnem centru Maribor.

Tri mesece kasneje je potekala 10. redna seja sveta zavoda, kjer so obravnavali poročilo o poslovanju in realizaciji programa dela ter finančnega načrta v obdobju januarja do junija 2015. UKC Maribor je nadaljeval s pozitivnim poslovanjem in je prvo polovi-

Pomočnik direktorja za ekonomske in finančne zadeve, Milan Soršak na 10. redni seji.

co letošnjega leta zaključil z nekaj manj kot šeststo petinsedemdeset tisoč evrov presežka. Prav tako so na seji obravnavali še poročilo o vodenju čakalnih seznamov in čakalnih dob za mesec julij 2015.

9. redna seja.

Projekt eNaročanje

Avtor: Sara Rozman

Foto: Vir Ministrstvo za zdravje

Projekt eNaročanje je eden od podprojektov eZdravja. Zaradi aktualnosti je bil ponovno podrobneje obravnavan tudi na 5. seji Komisije za informacijske sisteme Združenja zdravstvenih zavodov Slovenije, ki je bila 24. 3. 2015. Predstavila ga je vodja projekta eZdravje Katarina Kralj, prisotni pa so predlagali še nekatere dodatne rešitve oz. optimizacije.

Gre za izdelavo in implementacijo informacijskega sistema za namene elektronske napotitve in elektronskega naročanja na zdravstvene storitve iz primarne na sekundarno in terciarno raven in znotraj sekundarne in terciarne ravni.

Cilji eNaročanja so naslednji:

- Povečati kakovost oskrbe pacientov s povečanjem kakovosti in formacij za triažo in prenosom informacij o že prej izvedenih preiskavah.
- Pripomoči k opolnomočenju pacienta z vzpostavitvijo celovitega pregleda nad možnimi izvajalci in informacijami, potrebnih za odločitve o izbiri izvajalca.
- Povečati razpoložljivost dostopa do storitev s hitrim in učinkovitim naročanjem.
- Zagotoviti potrebne podatke za različne raziskave in analize.

Sistem eNaročanja in trenutno stanje

Na infrastrukturi eZdravja že deluje centralna rešitev eNaročanja; v oktobru 2014 je bil izveden tudi pilot med ZD Novo mesto in SB Novo mesto. Programske hiše trenutno pripravljajo nadgradnje zalednih sistemov, zavodi pa preslikave svojih internih šifrantov storitev v zavodih s šifrantom vrst zdravstvenih storitev (šifrant VZS). Ko bodo vsi zavodi pripravili križne šifrante s šifrantom VZS, bo objavljen končen (dopolnjen) šifrant VZS, ki bo osnova za eNaročanje, saj bo enoten za vse izvajalce. Šifrant VZS bo pripravljen hierarhično; zdravnik napotovalec bo vedno napotil pacienta na najnižji nivo storitve (ambulanta oz. bolnišnica lahko sicer storitev izvaja na nižjem ali višjem nivoju).

Želja Ministrstva za zdravje je, da bi bila verzija aplikacij, ki omogoča eNaročanje, pri vseh izvajalcih nameščena do junija 2015. Da bodo zavodi lahko pričeli izdelovati eNapotnice, bo nato v 2. polovici leta 2015 potrebno vključiti tudi zdravnike. eNapotnice se bodo hranile na Interoperabilni hrbtenici, sistem pa je zasnovan tako, da se napotitve vsako noč obnovijo iz zalednih sistemov.

Funkcionalnosti rešitve eNaročanja so: eNapotnica, Čakalne dobe

(iskanje prvega prostega termina), eNaročanje in Nacionalni čakalni seznam.

1. eNapotnica (kreiranje elektronske napotnice)

eNapotnico izdela osebni zdravnik ali napotni zdravnik, ki ima s strani osebnega zdravnika podeljeno pooblastilo za to. eNapotnici je mogoče dodati manjše elektronske priloge, preden se shrani v sistem pa ta preveri, ali ima izpolnjene vse obvezne elemente. Podpisati jo je potrebno z varnim elektronskim podpisom zdravnika (iz profesionalne kartice, podpis s PIN). eNapotnica lahko ima različen status (izdana, vpisana, v uporabi, izkoriščena, neizkoriščena, preklicana).

2. Čakalne dobe (iskanje prvega prostega termina)

Pri iskanju prvega prostega termina poteka komunikacija med sistemi tako, da centralni sistem pošlje poizvedbo bolnišničnemu sistemu za prvi prosti (blok) termin za vrsto zdravstvene storitve v tej ustanovi. Pri tem se bo vsako noč naredila poizvedba za vse storitve, vsako uro pa za storitve, ki jih izvajalec izvaja (t. i. pametna poizvedba). Podatki o prostih terminih so lahko stari največ dve uri, ob prvem koraku eNaročanja se pri izbiri izvajalca prikažejo na spletni strani čakalnih dob.

Odgovori, ki jih pri iskanju prvega termina sistem ponudi izvajalcu, so naslednji: 1. Obstaja prosti termin, možna je uvrstitev v čakalno knjigo; 2. Sprejemamo v vrsto oz. izvajamo triažo (uvrstitev na čakalni seznam); 3. Ne izvajamo storitve; 4. Ni terminov (izredna situacija); 5. Prost sprejem; 6. Izvajamo v okviru splošnega VZS (hierarhija).

3. eNaročanje (naročanje na točen termin ali v čakalno vrsto pri izvajalcu)

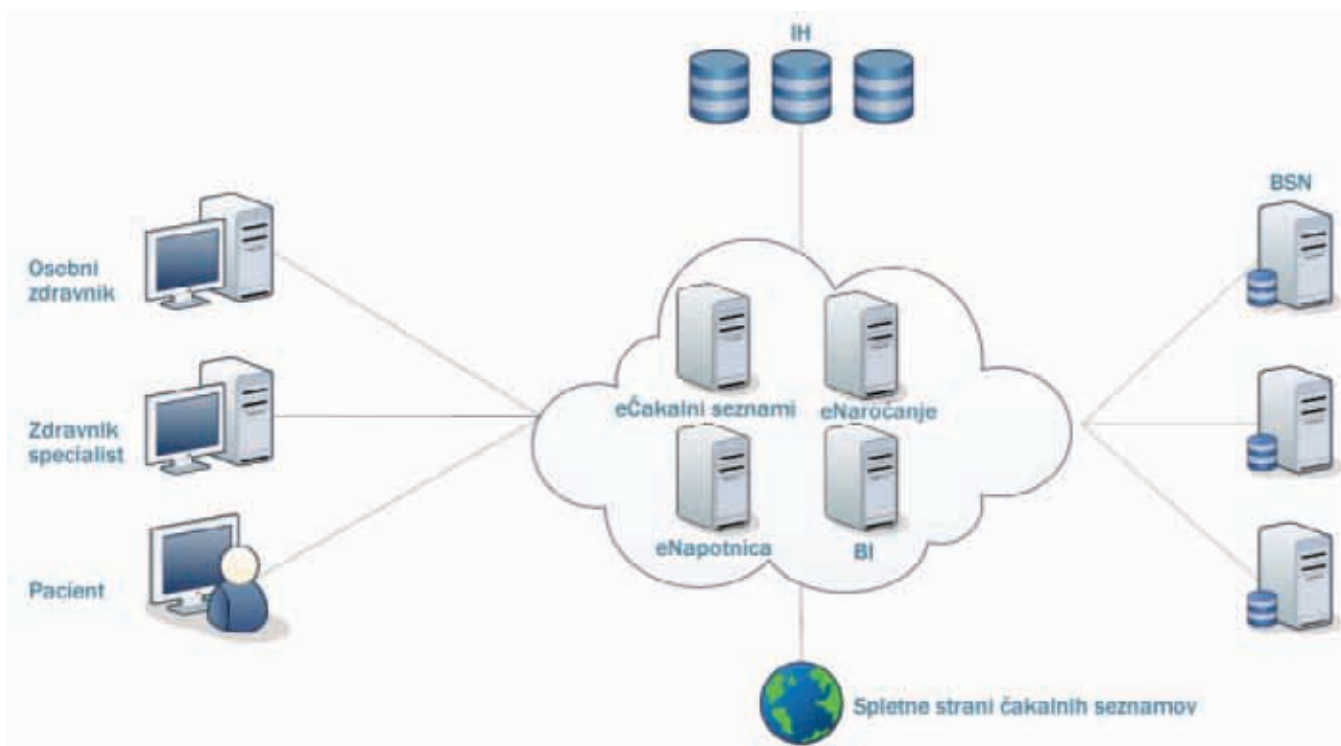
Predpogoj, da se eNaročanje izvede, je kreiranje eNapotnice. Pacienta lahko na pregled naroči zdravnik, medicinska sestra ali se naroči sam prek portala. V kolikor se bo sam in se bo na portal prijavil s kvalificiranim digitalnim potrdilom, bo lahko pregledoval vse svoje napotnice in termine. Lahko pa se bo prijavil tudi s številko napotnice in svojo številko zdravstvenega zavarovanja, a v tem primeru bo viden le prvi del napotnice in omogočena možnost, da se naroči na pregled. Ne glede na to, da bo omogočena eNapotnica, se ne ukinja telefonsko naročanje ali osebni obisk, prav tako eNaročanje ne nadomešča internega naročanja.

Proces naročanja poteka tako, da se najprej izbere eNapotnica, za tem se izpišejo vsi izvajalci, ki izvajajo določeno storitev z okvirnimi termini, nato zdravnik, medicinska sestra oz. pacient izbere termin. Omogočeno je tudi določanje kriterijev glede terminov (npr. ne pred specifičnim datumom). Rezervacija izbranega termina traja 2 minuti, zato se v tem času ostalim ta termin ne prikazuje kot prost termin za naročanje.

Ko je pacient naročen na določen okvirni termin, ga sistem po elektronski pošti obvesti o točnem datumu storitve, in sicer najprej 14 dni in nato še 2 dni pred storitvijo). V primeru, da si pacient sam izbere kasnejši datum, kot ga ima sicer na voljo določeni izvajalec, se v sistemu posebej označi, da gre za željo pacienta in tako se temu izvajalcu ne podaljšuje čakalna doba iz tega naslova.

4. Nacionalni čakalni seznam

Izračunavanje čakalnih dob oz. Nacionalnega čakalnega seznama je proces, ki poteka vsako noč. Centralni sistem pošlje poizvedbo bolnišničnim sistemom o vseh pacientih (z njihovimi osebnimi podatki, ki se jih po Zakonu o pacientovih pravicah lahko zbira), ki so naročeni na zdravstvene storitve od tistega dne naprej. S tem se v informacijskih sistemih zavodov uvaja identifikator naročila (IDN), ki ga pacient prejme, ko se prvič naroči na določeno storitev (četudi se naknadno termin spreminja). Pri izračunavanju čakalnih dob se upoštevajo naslednji indikatorji: kontrolni pregled, želja pacienta, medicinska pogojenost. Upravljevec te zbirke podatkov bo NIJZ.

Približuje se sezona akutnih okužb dihal in vsakoletno cepljenje proti gripi

Avtor: Zoran Simonović

»Cepljenje proti gripi ne predstavlja idealne zaščite, a je najučinkovitejši način, da zmanjšamo možnosti za okužbo in pojav gripe.«

Hladnejši meseci, ko se srečujemo s povečano pojavnostjo prehladnih obolenj in gripe, so pred vrati. Pred prihajajočo sezono respiratornih obolenj je nemogoče napovedati, kako pogosta in težka bodo. Lanskoletna sezona gripe je v primerjavi s preteklimi leti odstopala tako v smislu zgodnejšega pojava in dolžine trajanja kot tudi v večjem številu težje obolelih. Običajno za gripo letno zbolijo 5–10 % odraslih in 20–30 % otrok. Če se poigramo s statistiko, to

pomeni, da bomo gripo skoraj gotovo preboleli vsaj enkrat v 10 do 20 letih, otroci pa na vsakih tri do pet let. Večina ljudi gripo preboli brez zapletov z le nekajdnevno vročino, kašljem, glavobolom, bolečinami v mišicah in sklepih ter utrujenostjo. Pri starejših od 65 let, majhnih otrocih, nosečnicah, osebah s kroničnimi obolenji srca, pljuč, ledvic, imunsko oslabelelih osebah, hematoloških bolnikih, bolnikih s presnovnimi motnjami in osebah z izrazito preko-

merno telesno težo (BMI>40) pa lahko gripa poteka v težji obliki z zapleti, ki lahko privedejo do bolnišničnega zdravljenja. Zaradi gripe umre 0,5–1 bolnik na 1000 obolelih za gripo.

Cepljenje proti gripi je edini dokazano učinkoviti ukrep za preprečevanje obolenja. Cepiva, ki jih uporabljamo pri nas, vsebujejo tri vrste inaktiviranih virusov gripe (tip A – H1N1, tip A – H3N2 in tip B). Sestava cepiva se vsako leto spremeni; vključijo se sevi prej naštetih vrst virusov gripe, za katere se domneva, da bodo krožili v prihajajoči sezoni. Sestavo cepiva določijo strokovnjaki Svetovne zdravstvene organizacije in je enaka v vseh cepivih, ki jih uporabljamo na severni polobli. Cepiva proti gripi spadajo med tako imenovana »mrtva« cepiva, saj ne vsebujejo živih virusov in kot taka pri cepljenih osebah ne morejo povzročiti gripe. Prav tako ni mogoče, da bi zaradi cepljenja ljudje nato zboleli za težjo obliko gripe. Cepljenje je potrebno opraviti pravočasno pred sezono, saj imunski sistem potrebuje vsaj dva tedna, da se po cepljenju razvije ustrezna zaščita. Zaščita po cepljenju traja med 6 in 12 mesecev. Cepljenje proti gripi cepljene osebe ne zaščiti pred okužbo s številnimi drugimi povzročitelji respiratornih okužb, zato lahko tudi cepljene osebe zbolijo za ostalimi sezonskimi prehladnimi obolenji. Tudi cepljene osebe niso popolnoma zaščitene pred gripo, saj cepiva proti gripi niso 100 % učinkovita. V sezoni dobrega ujemanja med sevi virusov gripe, ki so vključeni v cepivu in tistimi, ki krožijo med ljudmi, je zaščitna učinkovitost cepljenja pri zdravih mladih ljudeh okoli 70–90 %. To pomeni, da bodo lahko tudi cepljene osebe zbolele za gripo, a bodo imele za pojav bolezni manjše možnosti kot necepljeni ljudje. Pri kroničnih bolnikih in starejših ljudeh ima cepivo slabšo zaščitno učinkovitost. Raziskave pa dokazujejo, da imajo tudi starejši ljudje po cepljenju manjše možnosti za težji potek gripe in zaplete zaradi bolezni.

Zaščitna učinkovitost cepljenja je tako odvisna predvsem od imunskega stanja cepljene osebe in od ujemanja med sevi virusov gripe, ki so zajeti v cepivu in sevi, ki nato krožijo v populaciji. Virusi gripe se namreč vseskozi spreminjajo, zato se vsako leto temu prilagodi tudi sestava cepiva, a se lahko prevladujoči sevi gripe spreminjajo tudi med samo sezono pojavljanja gripe. Vsako leto tako v različnih državah potekajo raziskave o učinkovitosti cepiva v pretekli sezoni. V sezoni dobrega ujemanja cepljenje zmanjša tveganje za gripo za 50–60 % v celotni populaciji. V lanski sezoni so v ZDA in večini evropskih držav ugotovili slabše ujemanje virusa tipa A H3N2, ki je krožil v populaciji, s tistim, ki je bil vključen v cepivu. Učinkovitost cepljenja je bila zato slabša. V ZDA so za lani izračunali 23-odstotno zaščitno učinkovitost cepljenja, v Veliki Britaniji pa 34-odstotno zaščito s cepljenjem. Zaščita pred okužbo z virusom gripe tipa B je bila skoraj 50-odstotna. Kljub manjšemu ujemanju cepilnih in krožečih sevov virusa gripe se cepljenje proti gripi priporoča, saj tudi nekoliko slabša učinkovitost cepiva prepreči znatno število okužb in zapletov, povezanih z gripo. V Sloveniji je v lanski sezoni, za razliko od večine drugih evropskih držav, prevladoval virus gripe A H1N1, proti koncu sezone pa je večino obolenj povzročal virus gripe tipa B. Pri teh dveh virusih strokovnjaki niso ugotavljali slabšega ujemanja s cepilnimi sevi, tako da je cepivo cepljenim osebam v Sloveniji v lanski sezoni nudilo verje-

tno višjo stopnjo zaščite, kot so to ugotavljali v tujini.

Proti gripi se vsako leto cepi več 100 milijonov ljudi in cepivo je dokazano varno. Resnih neželenih učinkov po cepljenju ne zaznavamo. Že vrsto let se za zaščito pred sezonsko gripo uporabljajo cepiva, proizvedena na enak način in z enakimi sestavinami, zato je možnost, da se določeni dolgoročni vplivi na zdravje še ne bi izkazali, izredno malo verjetna. Neželeni učinki po cepljenju proti gripi se pojavljajo, a predvsem na mestu samega cepljenja in so blagi in nenevarni. Cepljenje ne predstavlja obremenitve za naš imunski sistem in je varno tudi za osebe s kroničnimi obolenji, za imunsko oslabele osebe in osebe, ki prebolevajo blažji prehlad. Cepljenje odsvetujemo le osebam, ki so doživele preobčutljivostno reakcijo na predhodni odmerek cepiva, kar pa je izredno redek dogodek, ki se pojavi pri eni osebi na 1,5 milijonov cepljenih oseb. Cepljenje preložimo pri osebah, ki trenutno prebolevajo vročinsko obolenje. Tudi alergija na jajca ali jajčne proteine ne predstavlja absolutne kontraindikacije za cepljenje. Velika večina ljudi lahko tako cepljenje opravi brez skrbi.

Z izvedbo cepljenja torej zmanjšamo možnosti, da bomo v prihajajoči sezoni zboleli za gripo. S cepljenjem tudi zmanjšamo možnosti, da bomo viruse gripe prenašali na svoje družinske člane in bolnike, s katerimi prihajamo v tesnejši stik. Ker je naše osnovno poklicno poslanstvo skrb za zdravstveno dobrobit bolnika, bi moralo tudi cepljenje nas samih proti gripi postati nekaj samoumevnega, podobno kot za zaščito bolnikov skrbimo z izvajanjem higijene rok in zaščitno varovalno opremo. Cepimo se in bodimo vzgled svojim bolnikom.

Zakaj naj se kot zdravstveni delavec odločim za cepljenje proti gripi?

1. Gripa je lahko neprijetna bolezen, ki zahteva nekajdnevno odsotnost z dela.
2. Gripo lahko prebolimo tudi brez znakov bolezni, kljub temu lahko viruse širimo v svojo okolico. Če se okužimo, lahko viruse gripe prenašamo že en dan, preden sami zbolimo.
3. Za gripo lahko zbolijo vsaki, ki se z virusom gripe okuži. Tudi če še nikoli nismo imeli gripe ali smo sicer načeloma zdravi, lahko zbolimo za težjo obliko bolezni.
4. Cepljenje sicer ne nudi idealne zaščite, a je trenutno najučinkovitejši zaščitni ukrep, ki nam je na voljo. Tudi če cepljena oseba zbolijo za gripo, običajno bolezen preboli v blažji obliki in krajšem času.
5. Cepljenje je varno in ni povezano s kratkoročnimi ali dolgoročnimi resnimi zdravstvenimi zapleti. Cepljenje ne more povzročiti gripe ali biti vzrok za težji potek gripe ali prehlada.
6. Z izvedbo cepljenja zmanjšamo možnosti za prenos gripe na svoje družinske člane, sodelavce, bolnike in ostale ljudi. Še posebej je cepljenje smiselno, če imamo doma dojenčka, majhnega otroka, starejšo osebo ali kroničnega bolnika, pri katerem lahko gripa poteka v težki obliki.
7. Kot zdravstveni delavci imamo še posebej veliko moralno odgovornost, da preprečujemo širjenje gripe. Proti gripi se v tujini cepi veliko večji delež zdravstvenih delavcev kot pri nas.

Obremenjenost zdravstveno negovalnega kadra ima posledice na zdravju, delu in osebnem življenju

Avtor: Helena Fluher

Foto: arhiv UKC Maribor

Od medicinskih sester se pričakuje kakovostna, rahločutna oskrba pacientov. Imeti morajo veliko potrpljenja in razumevanja za paciente ter njihove svojce. Pacientom in zdravnikom morajo biti na razpolago 24 ur na dan. Ves čas morajo biti dobre volje, nasmejane in ustrežljive – ne glede na njihovo čustveno in zdravstveno stanje. Nihče jih ne vpraša, kako, kaj in zakaj. Od njih se pričakuje, da bodo zmanjšale stroške in povečale učinkovitost pri že tako hudem pomanjkanju kadrov. Medicinske sestre so resnično hrbtenica vsake zdravstvene enote. Izpostavljene so pomanjkanju strokovnega spoštovanja in priznanja s strani svojih nadrejenih. Pogosto delajo v slabših pogojih, kot bi bilo primerno in optimalno. Zaradi pomanjkanja kadra imajo podaljšan delovni čas in so preobremenjene z delom, saj morajo postoriti delo za dve ali celo tri sodelavke oz. sodelavca, pogosto delujejo v slabih medsebojnih odnosih, imajo slabe plače in povečano število delovnih ur. Izpostavljene so lahko psihofizičnem nasilju s strani pacientov in zlorabi moči na delovnem mestu. Poleg tega se medicinske sestre na svoje delovno mestopogosto vozijo od oddaljenih krajev, kar jim povzroča še dodatno obremenitev. Nato se od njih pričakuje popolna zbranost, natančnost, doslednost in učinkovitost. Nedvomno ima delo v izmenah, nadure, zamuden prevoz na delovno mesto in težave pri pridobivanju dela prostih dni pomemben vpliv na privatno življenje vsake medicinske sestre. Pogosto so v skrbeh zaradi svojih otrok in družine. Nekatere tuje študije izpostavijo prav skrb in trud za urejeno družino medicinskih sester kot velik stresni dejavnik v tem poklicu. Zdravstvena nega že zelo dolgo velja za enega najbolj stresnih poklicev na svetu. Vse raziskave so si enotne: večplastni priti-

ski, ki so ga medicinske sestre deležne pri vsakodnevne delu, so povzročili prekomeren stres in izgorelost. Študije, opravljene v zadnjem desetletju, so dosledno pokazale, da so medicinske sestre prekomerno izpostavljene velikemu številu psihosocialnih stresorjev: pomanjkanje nadzora, dolg delovni čas, izmensko delo, nočno delo, medosebni konflikti, pomanjkanje sredstev, slab sistem nagrajevanja, neustrezna struktura komunikacije v bolnišnicah in drugih zdravstvenih ustanovah, ustrahovanje in fizično nasilje. Stres ima za zdravstveno negovalni kader hude kratkoročne in dolgoročne posledice: depresija, nespečnost oz. težave s spanjem, zmanjšano zadovoljstvo na delovnem mestu, povečana psihološka stiska, povečana odsotnost z delovnega mesta (bolniški stalež), nižje samospoštovanje, veliko dvomov o samem sebi in svoji ustreznosti, razdražljivost.

Medicinske sestre kot skupina imajo dokazano višjo stopnjo umrljivosti in nesorazmerno veliko stopnjo pojavnosti neposredno s stresom povezanih bolezni in izjemno visoko stopnjo izgorevanja.

Vse to je tudi eden od razlogov zakaj se delavci na področju zdravstvene nege združujemo v sindikat, katerega namen je, da na organiziran način izražamo in uveljavljamo svoje interese, izhajajoče iz delovnega razmerja ter s tem zagotavljamo varovanje pravic članic in članov, zaposlenih na področju zdravstvene nege. Sindikat delavcev v zdravstveni negi se bori za humanizacijo in izboljševanje delovnih pogojev ter medčloveških odnosov v delovnih sredinah.

Delo medicinskih sester.

4. Mariborska šola ultrazvočne diagnostike v ginekologiji in perinatologiji

Avtorja: Sarah Dobnik, Iztok Takač

Foto: R. G.

V četrtek, 3. 9. 2015, in v petek, 4. 9. 2015, je potekala že 4. mariborska šola ultrazvočne diagnostike v ginekologiji in perinatologiji. Šola je bila v prvi vrsti namenjena specialistom in specializantom ginekologije in porodništva, udeležili pa so se je tudi zdravniki drugih strok. Prvi dan je bil namenjen ultrazvočni diagnostiki v ginekologiji, drugi dan pa so se predavatelji podrobno posvetili temam s področja perinatologije.

V uvodnem predavanju prvega dne nas je nagovoril red. prof. dr. Iztok Takač, svetnik, s pregledom zgodovinskega razvoja ultrazvočne diagnostike na Kliniki za ginekologijo in perinatologijo UKC Maribor. V splošnem delu smo slišali nekaj o osnovah ultrazvočne preiskave v dveh predavanjih. O ultrazvočnem aparatu in nastavitvah nam je predavala specialistka radiologije Mirjana Brvar, o tehnikah ultrazvočne preiskave v ginekologiji pa doc. dr. Darja Arko. Sledil je sklop specialnih predavanj s področja benignih in malignih sprememb roditeljstva, reproduktivne medicine in abdomna. Doc. dr. Branka Žegura je predavala o normalni ultrazvočni anatomiji maternice in diagnostiki benignih sprememb miometrija, doc. dr. Vida Gavrić Lovrec nam je razložila ultrazvočne značilnosti jajčnika in fiziološke spremembe le-tega tekom

menstruacijskega ciklusa in v različnih življenjskih obdobjih, predavanje o ultrazvočnih karakteristikah endometrija v reproduktivnem obdobju in v pomenopavzi pa je pripadlo doc. dr. Maji Pakiž. O neoplastičnih in neneoplastičnih spremembah v predelu adneksov sta v zaporednih predavanjih spregovorila red. prof. dr. Iztok Takač in red. prof. dr. Igor But. Predavateljica iz SB Ptuj mag. Alenka Zupančič Pridigar se je dotaknila občutljive tematike otroške ginekologije in uporabe ultrazvoka v omenjenem obdobju. Sledil je sklop predavanj s področja reproduktivne medicine, ki ga je otvoril izr. prof. dr. Milan Reljič s predavanjem o razvojnih nepravilnostih maternice. O uporabi ultrazvoka pri obravnavi neplodnosti je govorila doc. dr. Vida Gavrić Lovrec in o ultrazvočni diagnostiki normalne zgodnje nosečnosti, zunajmaternične nosečnosti in nosečnosti neznane lokacije doc. dr. Vilma Kovač. Dr. Jure Knez pa je zaključil sklop z ultrazvočno diagnostiko pri spontanah in grozečih splavih ter nepravilnih tvorbah zanositve. Prvi dan se je zaključil s predavanjem s področja normalne anatomije in patoloških sprememb v abdomnu s strani Mirjane Brvar in ultrazvočnega pregleda dojke Nine Čas Sikošek.

V petek, 4. 9. 2015, je v pozdravnih besedah doc. dr. Faris Muje-

Udeleženci predavanja.

Iztok Takač med uvodnim predavanjem.

zinovič otvoril predavanja s področja perinatologije. Predavanja so bila razdeljena na dva sklopa, prvi s področja ultrazvočne preiskave pri plodu in nosečnici, drugi pa s področja ultrazvočnih preiskav pri novorojencu. Začetni predavanji prvega sklopa o značilnostih ultrazvočne preiskave v 1. trimestru nosečnosti in merjenju nuhalne svetline sta pripadli asist. Veroniki Anzeljc. Sledili sta predavanji o ultrazvočni diagnostiki v 2. in 3. trimestru nosečnosti prim. asist. mag. Ksenije Ogrizel Pelkič in asist. Maje Lampelj. Sledila so podrobna in izredno zanimiva predavanja, razdeljena po organskih sistemih ploda. Doc. dr. Faris Mujezinovič je predstavil ultrazvočne značilnosti pri preiskavah centralnega živčnega sistema ploda in plodovega skeleta, asist. Lucija Kuder je spregovorila o ultrazvočni preiskavi prsnega koša ploda, Ivan Žebeljan pa o ultrazvočni preiskavi trebuhu ploda. Za tem smo se s pomočjo predavanja doc. dr. Farisa Mujezinoviča seznanili z indikacijami in izvedbo invazivne ultrazvočne diagnostike v porodništvu. Kaj je biofizikalni profil ploda in katere ultrazvočne karakteristike le-ta zajema smo izvedeli iz predavanja prim. asist. mag. Ksenije Ogrizel Pelkič. Pomembno poglavje v porodništvu predstavlja tudi Dopplerska ultrazvočna preiskava, ki nam jo je na zanimiv način razložil Ivan Žebeljan. Prvi sklop se je zaključil s

predstavitvijo ultrazvočnih značilnosti posteljice, materničnega vratu in ultrazvočnih značilnosti roditelj v poporodnem obdobju s strani asist. Lucije Kuder. Zadnji sklop predavanj 4. mariborske ultrazvočne šole pa je pripadel tematiki ultrazvočne diagnostike novorojencev. Za začetek je Andreja Tekauc Golob, IBCLC, osvetlila ultrazvok kot presejalno metodo pri novorojencih, sledila so nekoliko bolj specifična predavanja s področja ultrazvočne diagnostike novorojencev. Asist. dr. Milena Treiber je predavala o ultrazvočnem pregledu možganov novorojenca, Andreja Tekauc Golob IBCLC o Dopplerski preiskavi možganskega žilja pri novorojencu, o ultrazvočnem pregledu sečil novorojenca pa nam je razložil Bojan Korpar. Zadnje predavanje ultrazvočne šole je pripadlo Jožetu Žolgerju na temo presejalnih pregledov kolkov novorojenca.

Tako organizacijski odbor kot predavatelji so pripravili izjemno kvalitetno izobraževanje s predstavljenimi novimi smernicami in napotki za dobro in strokovno delo s področja ultrazvočne diagnostike v ginekologiji in perinatologiji. Ob srečanju je izšel zbornik predavanj, ki nam bo služil kot učno gradivo za mlajše zdravnike na začetku specializacije ali kot osvežitev znanja za izkušene specialiste.

2. Kongres radiološkega društva

Avtor: Š. P.

Foto: Martin Golob in Marko Vinter

Radiološki oddelek UKC Maribor in Radiološko društvo dr. Mile Kovač je zadnji vikend v septembru organiziral že 2. kongres Radiološkega društva dr. Mile Kovač v Mariboru. Kongres je bil namenjen vsem strokovnjakom na področju radiologije – zdravnikom, radiološkim inženirjem, instrumentarkam v interventni radiologiji in kardiologiji ter administratorkam. Z letošnjim kongresom nadaljujejo strokovno pot, ki so jo začrtali leta 2012 na prvem kongresu Društva dr. Mile Kovač z mednarodno udeležbo. Prireditvev je bila tudi tokrat uspešna tako na strokovni kot družabni ravni.

Strokovnjaki na področju radiologije želijo nadaljevati aktivno pobudo iz preteklosti za redno strokovno izpopolnjevanje radioloških inženirjev in vseh članov radiološkega tima. Na vseh dose- danjih predavanjih so poudarjali raznovrstnost strokovnih področij, ki se povezujejo z radiologijo. Vedno so želeli, si prizadevali in tudi uspeli k sodelovanju privabiti strokovnjake z različnih področij. Tudi letos je bilo tako. »Za nami sta torej dva zanimiva dneva, tako rekoč "jagodni izbor" predavanj. V ospredju so bili bazično pomembni in interdisciplinarni pogledi, pristopi ter dogajanja pri ugotavljanju in zdravljenju bolezni«, je po koncu 2. kongresa povedal predsednik društva Primož Debenak, dipl. ing. rad.

Po zaključenem kongresu so se predstavniki organizacijskega odbora skupaj s predstavniki UKC Maribor odzvali povabilu na srečanje pri podžupanu mag. Zdravku Luketiču. V pogovorih so na kratko analizirali minuli kongres ter poudarili potrebo po nadaljevanju strokovnih srečanj. Ob tem naj spomnimo, da je bil mag. Zdravko

Udeleženci predavanj.

Luketič pred sedanjo funkcijo podžupana Mestne občine Maribor dolgoletni sodelavec na Oddelku za radiologijo. Še vedno ostaja aktivni član in predsednik Organizacijskega odbora Radiološkega društva dr. Mile Kovač.

Društvo dr. Mile Kovač ostaja gonilo strokovnega napredka na področju radiologije. Članom društva omogoča izmenjavo strokovnih izkušenj in znanj, druži strokovnjake radiologije in povezuje društva stanovskih organizacij. Stalnica 11-letnega dela so tudi periodična popoldanska tematska srečanja in ekskurzije, ki člane strokovno in družabno bogatijo.

Moderatorja enega izmed sklopov predavanj Hedvika Šaupelj in Primož Debenak.

Sproščen pogovor v odmoru.

Regionalni kongres Svetovnega psihiatričnega združenja (WPA) v Osaki, Japonska

Avtor in foto: Katarina Čeranić Ninić

Letos je med 4. in 6. junijem 2015 v japonski Osaki potekal regionalni kongres Svetovnega psihiatričnega združenja (WPA). Na njem se je zbralo več kot 5000 udeležencev iz različnih držav, največ jih je bilo iz Azije. Hkrati je potekala tudi 111. redna letna skupščina Japonskega društva za psihiatrijo in nevrologijo (JSPN). Osrednja tema dogodka je bilo povezovanje azijskih psihiatrov s kolegi s celega sveta. Na kongresu so bile predstavljene različne teme s področja psihiatrije, kolegi pa so med seboj izmenjali klinične izkušnje.

Poseben del kongresa je bil namenjen psihiatrom do 40. leta, ki sem se ga tudi sama udeležila. JSPN je letos desetim mladim psihiatrom s celega sveta ponujal štipendije. Namen štipendije je bil, da bi se spoznali z mladimi kolegi z Japonske in z njimi izmenjali cel spekter izkušenj; vse od programa specializacij pa do različnih modelov obravnave pacientov vsake države.

Med izbranimi štipendisti nas je bilo pet iz Evrope (samo ena iz Slovenije), en iz Afrike in štiri iz Azije. Osrednja tema je bila obravnava forenzičnih pacientov. Razdeljeni smo bili v dve skupini, kjer je vsak natančno predstavil model obravnave forenzičnega pacienta v svoji državi. Zanimivo je bilo slišati, kako se vsaka država spopada z omenjeno problematiko. Izvedeli smo, da so v Italiji od aprila letos zaprli vse forenzične bolnišnice in paciente čedalje bolj obravnavajo v skupnosti. Tudi v Veliki Britaniji se veliko napora vlaga v izobraževanje bodočih forenzičnih psihiatrov. Po treh letih splošne specializacije, sledijo še tri leta edukacije iz forenzične psihiatrije.

Sama sem predstavila našo Enoto za forenzično psihiatrijo UKC Maribor, ki je odprta od leta 2012. Ilustrirala sem klinično pot obravnave forenzičnega pacienta v Sloveniji in vse pasti, s katerimi se vsakodnevno srečujemo.

S predsednikom WPA Dinesh Bhugra.

Po končanih predstavitev smo imeli okroglo mizo, na kateri je predsednik WPA prof. Dinesh Bhugra odprl dilemo o nujnosti uvajanja subspecializacije iz forenzične psihiatrije. Debata je bila zelo živahna in slišali smo različna mnenja: od tega, da tovrstna subspecializacija sploh ni potrebna, ker splošni psihiater lahko opravlja vse te naloge, do tega, da je nujno potrebno imeti takšno specifično izobraževanje.

Vsekakor nam je bilo zanimivo slišati, kako zdravstvo oz. psihiatrija funkcionirata na Japonskem. Skoraj četrtino bolnišničnih posteljnih kapacitet (okoli 300.000) zasedajo psihiatrični pacienti. Hospitalizacije trajajo od 4- do 5-krat dlje kot pri nas v Sloveniji, tako da ni nenavadno, da pacient na psihiatričnem oddelku ostane 20 in več let. Psihiatri se lahko popolnoma neodvisno od pravnega sistema sami odločajo za hospitalizacijo pacientov proti volji v nujnem primeru. Tudi sam program specializacij poteka popolnoma drugače od našega. Vsaka bolnišnica namreč sama določa, kako bo potekal program izobraževanja mladega zdravnika in specializacija lahko traja od tri do pet let. Lahko se zgodi, da nekdo dokonča specializacijo iz psihiatrije in med specializacijo ni nikoli spremljal obravnave forenzičnega pacienta. Opažajo, da se od leta 2011, ko je katastrofalni cunami zadel japonsko obalo, število odvisnih od

alkohola večja.

Z japonskimi kolegi smo obiskali Oddelek za forenzično psihiatrijo v Osaki. Oddelek ima 33 postelj, ki so večinoma polno zasedene. Veliko pozornosti namenjajo delovni terapiji in rehabilitaciji pacientov. Pacienti imajo na razpolago različne kreativne, okupacijske in športne skupine. Posebnost tega oddelka je majhno stanovanje, ki je urejeno v tradicionalnem japonskem stilu, t.i. ryokan. Ryokan je opremljen z vsemi gospodinjskimi aparati. Namen tega stanovanja je, da pacient, ki bo kmalu odpuščen iz bolnišnice, tam živi. Sam skrbi za vsa gospodinjska opravila, kuha, pere in čisti. Osebje mu pomaga le v nujnih primerih. Na ta način se pacient čim bolj pripravi za samostojno življenje v skupnosti.

Mednarodni kongres se je zaključil s slavno podelitvijo zahval štipendistom. Japonci slovijo po organizaciji ceremonij, čemur smo bili priča tudi ob zaključnem večeru. Vsak štipendist je prejel individualizirano zahvalo.

Organizacija celotnega kongresa je bila na vrhunskem nivoju. Japonski kolegi so se maksimalno potrudili, da nam predstavijo svojo kulturo in način dela. Prepričali smo se lahko o njihovi disciplini, delavnosti in točnosti. Prav zato upam, da bomo naše sodelovanje nadgradili v sklopu skupnih projektov.

Zaključna ceremonija podelitve zahval štipendistom.

Dan odprtih vrat na Oddelku za laboratorijsko medicino UKC Maribor

Avtor: Š. P.

Foto: T. Š. M.

Slovensko združenje za klinično kemijo in laboratorijsko medicino (SZKKLM) je v sodelovanju z laboratoriji po Sloveniji že drugo leto zapored pripravil »DAN ODPRTIH VRAT SLOVENSКИH KLINIČNIH LABORATORIJEV«. V okviru vseslovenskega projekta je svoja vrata za vse zainteresirane odprl tudi Oddelek za laboratorijsko diagnostiko v UKC Maribor.

Dan odprtih vrat je potekal v okviru DNEVA KLINIČNE KEMIJE IN LABORATORIJSKE MEDICINE, ki je tudi letos posvečen predstavitvi laboratorijske medicinske dejavnosti širši javnosti, predvsem pa vsem preiskovancem. Preiskovance so povabili v laboratorije, kjer so jim razkazali delovno okolje in prikazali postopke za pridobitev analiznih rezultatov, ki prispevajo kar 70-odstotni delež pri odločitvah o diagnozi in zdravljenju bolezni.

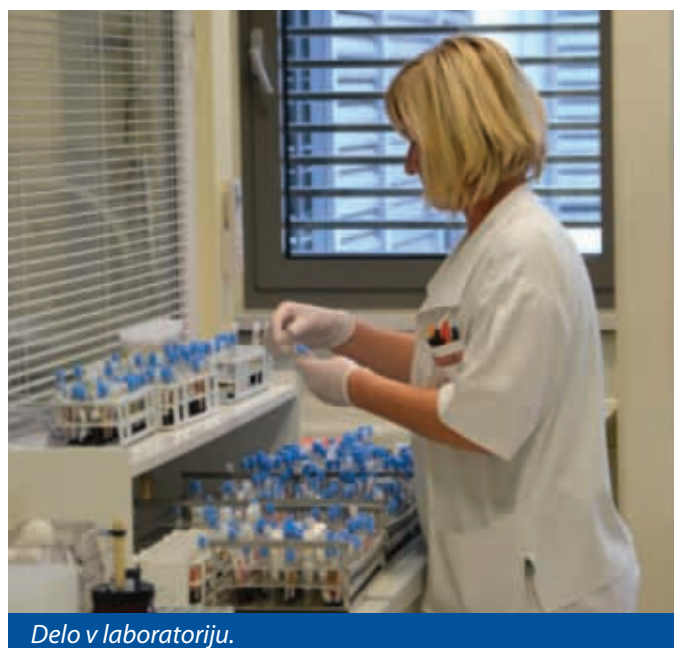
»Z dnevom klinične kemije in laboratorijske medicine želimo poudariti in predstaviti pomen naše vloge, kjer rezultati pridobljenih preiskav prispevajo 70-odstotni delež pri nadaljnjih odločitvah o diagnozi in zdravljenju bolezni. V ta namen smo v okviru aktivnosti Slovenskega združenja za klinično kemijo in laboratorijsko medicino v laboratorijih po Sloveniji tudi v Mariboru pripravili dan odprtih vrat za vse preiskovance, ki jih zanima, kako strokovnjaki v laboratoriju pridemo do zaupanja vrednih analiznih rezultatov,« je o pomenu dneva odprtih vrat laboratorijev povedala predsednica SZKKLM asist. mag. Evgenija Homšak.

V sklopu Oddelka za laboratorijsko diagnostiko UKC Maribor delujejo hematološki in urinski laboratorij, biokemijski laboratorij, urgentni laboratorij, proteinski laboratorij, hormonski in toksikološki laboratorij, imunološki laboratorij in laboratorij za pretočno citometrijo. V laboratoriju opravijo na leto več kot dva milijona preiskav različnih bioloških materialov, kar

pomeni 6000 preiskav za 500 pacientov vsak dan. Za obvladovanje številnih parametrov so prvi v Sloveniji v celoti začeli uporabljati laboratorijski informacijski sistem. Oddelek se ponaša z najsodobnejšo laboratorijsko opremo, ki omogoča natančne analize bioloških materialov, nenehno pa uvajajo tudi nove preiskave skladno z zahtevami klinične prakse.

Predstojnik Oddelka za laboratorijsko diagnostiko asist. mag. Maksimilijan Gorenjak o delu v laboratoriju dodaja: »Ko govorimo o delu v medicinskih kliničnih laboratorijih, marsikomu ni znano, da se za laboratorijskim izvidom, ki ga prejme zdravnik, in od katerega je močno odvisno, kako se bo postavila končna diagnoza ali potekalo zdravljenje, skriva celotna znanost. Za tem delom v našem laboratoriju stoji tim 60 strokovnjakov; od laboratorijskih tehnikov, inženirjev laboratorijske biomedicine, visoko izobraženih analitikov ter specialistov medicinske biokemije kot nosilcev dejavnosti. V mnogih primerih so specialisti tudi dodatno akademsko izobraženi magistri ali doktorji znanosti, saj skrbijo za razvoj stroke in uvajanje novih metod ter pomembnih diagnostičnih parametrov, ki so v pomoč pri prepoznavi in zdravljenju bolezni.«

Predstavitev transfuzijske enote v Murški Soboti v luči krvodajalstva

Avtor: Danijela Uležič Paučič

Foto: arhiv transfuzijske enote v Murški Soboti

Organizirana transfuzijska dejavnost se je v državi vzpostavila leta 1945 z ustanovitvijo Transfuzijske postaje v sklopu Centralne vojne bolnišnice v Ljubljani. Njega glavna naloga je bila preskrba vseh bolnišnic v Sloveniji s krvjo. Kmalu je postalo jasno, da so potrebe po krvi večje, zato se je postopno uvažanje transfuzijske dejavnosti začelo tudi v drugih slovenskih bolnišnicah. Tako je bil leta 1948 ustanovljen transfuzijski oddelk v Splošni bolnišnici Maribor, leto kasneje v Javni bolnišnici Celje in med prvimi je 1. januarja 1956 bila ustanovljena tudi Transfuzijska postaja (TP) v Splošni bolnišnici Murska Sobota (SB MS).

Dr. Nikolaj Lanščak je bil takratni prvi šef postaje in vzor celotnemu transfuzijskemu kolektivu in je zaslužen za promocijo krvodajalstva med zaposlenimi v SB MS. Na vsakem oddelku in službi SB MS smo imeli redne krvodajalce. Prav tako smo vsi zaposleni v transfuzijski dejavnosti v Murški Soboti tudi krvodajalci. Po številu odvzemov izstopa naš sodelavec, zdravstveni tehnik Stanislav Denša, ki je rekorder med krvodajalci, saj je do danes kri daroval že 108-krat. Mimogrede, v slovenski transfuzijski službi imamo le še enega krvodajalca – rekorderja, in sicer ekonomista Bogomirja Kluna iz Zavoda RS za transfuzijsko medicino, ki je kri daroval že 120-krat.

Pomen krvodajalstva in nemotene preskrbe s krvjo za optimalno oskrbo bolnikov je v preteklosti hitro dojelo tudi najvišje vodstvo SB MS. Pokazali so veliko razumevanja, saj je bolnišnična transfuzijska služba imela vse, kar je potrebovala za svoje delo: na strokovnem področju, pri zagotavljanju ka-

kovostne delovne opreme, zagotavljanju potrebnega kadra in kakovostno organizacijo dela. Krvodajalca sta bila tudi direktorja SB MS dr. Rudolf Mikolič in dr. Bojan Korošec.

Krvodajalci SB MS res niso bili pogosto deležni posebne pozornosti v svojem delovnem okolju, dva dogodka pa sta vsem zaposlenim ostala v prav lepem spominu. Obakrat so se krvodajalci zbrali v bolnišnični jedilnici, ki je edini dovolj velik prostor za sprejem tolikšnega števila ljudi. Prvi takšen dogodek je bil leta 1989, ko je vodstvo bolnišnice s takratnim vodstvom transfuzijskega oddelka in predstavnico Območnega združenja Rdečega križa organiziralo srečanje »Zdravstveni delavec – krvodajalec« in podelilo priznanja bolnišničnim krvodajalcem. Drugi tak dogodek smo v podobni sestavi organizirali leta 2006 ob 50. obletnici delovanja transfuzijske službe v SB MS, ko so bolnišnični krvodajalci prejeli zahvalne listine. V Kinodvorani Park v Murški Soboti smo organizirali še Slavnostno akademijo ob 50. Obletnici transfuziološke dejavnosti v okviru Splošne bolnišnice Murska Sobota. Slavnostni govorniki so bili predstavnik ministrstva za zdravje mag. Janez Remškar, takratni direktor bolnišnice Ernest Börc in strokovni direktor Daniel Grabar.

Kader, ki se je zaposloval v transfuzijski dejavnosti SB MS, je bil skrbno izbran. Lastnosti, ki jih je posameznik moral imeti so bile in so še vedno sledeče: odgovorno, natančno in vestno opravljanje dela v timu, sposobnost ustreznega reagiranja v stresnih in/ali urgentnih situacijah, ko se je potrebno odzvati hitro, pravilno, učinkovito in brez panike. Za delo s krvodajalci so bile potrebne še prijaznost, komunikativnost, sposobnost hitrega, toda umirjenega in preudarnega ukrepanja v primeru neželenih reakcij pri krvodajalcih (kolapsi) in seveda urejen zunanji videz. Ne smemo pozabiti, da so krvodajalci zdravi ljudje, ki prostovoljno in brezplačno darujejo lastno kri za potrebe zdravstva in da to niso bolniki, ki so od nas odvisni in nas potrebujejo. Vsak zaposleni je – ne glede na svojo izobrazbo in pridobljeno dodatno znanje s področja transfuzijske medicine – moral pridobiti še praktično znanje in izkušnje za delo na vseh deloviščih v transfuzijski dejavnosti, ki jih ni bilo malo. Tako pridobljena »kilometrina« pri delu je bila edino zagotovilo, da posameznik lahko samostojno dela v času dežurstva. Nenehna soodvisnost zaposlenih pri delu je skozi leta zaposlene povezala v tim posameznikov, ki je na krvodajalskih akcijah na najboljši možni način poskrbel za krvodajalce in za njihovo dobro počutje. Tim je izžareval nekaj več, nekaj, kar »dajejo od sebe« le zaposleni, ki se v svo-

jem delovnem okolju počutijo spoštovano, dobro, varno in sprejeto. Skratka, delo s krvodajalci zahteva »celega« človeka. Zaposleni so se v vsakem trenutku zavedali, da je kakršnakoli neprijaznost ali celo konflikt s krvodajalcem lahko razlog, da krvodajalec preneha darovati kri in da to svojo slabo izkušnjo deli še z drugimi ljudmi, ki so potencialni krvodajalci.

Z uvajanjem sistema kakovosti v transfuzijsko dejavnost, kije med drugim bolnikom omogočil enako kvalitetne pripravke krvi ne glede na to, v kateri zdravstveni ustanovi v Sloveniji se je bolnik zdravil, se je zagotovila večja varnost in kvaliteta pri zdravljenju s transfuzijami krvi. Še posebej je to postalo pomembno z vstopom Slovenije v Evropsko Unijo (EU), ki je s svojimi predpisi urejala področje preskrbe s krvjo v vseh državah EU. To je postalo nujno zaradi prostega pretoka ljudi in storitev znotraj EU in globalizacije v svetu, saj so tuji državljani lahko potencialni prejemniki krvi v Sloveniji v primeru bolezni ali nesreče.

Z reorganizacijo transfuzijske službe v SV Sloveniji sta bila transfuzijska oddelka ptujske in murskosoboške bolnišnice leta 2009 pripojena Centru za transfuzijsko medicino UKC Maribor (CTM MB). S tem je UKC Maribor postal krovna zdravstvena ustanova za preskrbo s krvjo v SV Sloveniji za potrebe zdravljenja bolnikov v treh zdravstvenih ustanovah (UKC Maribor, SB Murska Sobota in SB Ptuj) s pravicami in dolžnostmi, ki iz tega izhajajo.

Ob razvejadi klinično-ambulantni dejavnosti v CTM MB, ki je bila rezultat razvoja klinične transfuziologije pod vodstvom sedaj upokojene predstojnice CTM MB, transfuziologinje prim. Veronike Urlep – Šalinović in dejstva, da se je obseg ambulantne dejavnosti čedalje večal, je organizacija dela v tako kompleksnem centru postala pravi izziv. Vsekakor je pri

reševanju vseh izzivov potrebno nenehno sodelovanje in usklajevanje s pomočjo konstruktivne komunikacije. Včasih se sprašujem, ali je možno ločiti stroko od organizacije, kot se to v praksi počne in sem z leti čedalje bolj prepričana, da je kvalitetna organizacija dela s primernim številom zaposlenih predpogoj za doseganje strokovnih uspehov. Misel, da je razlika med uspehom in nezadovoljstvom le v nekaj, skoraj nepomembnih malenkostih poraja vprašanje: »A je vredno zaradi tako obrobnih stvari izgubljeni zaupanje, puščati ljudi nezadovoljne, generirati nove težave?« Skrb, da krvodajalstvo ostane na tako visokem nivoju, kot je bilo do sedaj, je tudi na nas samih, na vsakem posamezniku, ki pride v kontakt s krvodajalcem. Ustrezna preskrba s krvjo glede na naraščajoče potrebe po krvnih pripravkih bo predpogoj za nadaljnji strokovni razvoj UKC Maribor in seveda za strokovni razvoj dveh soodvisnih bolnišnic. V preteklosti smo se soočali s številnimi problemi, povezanimi s krvodajalstvom in tudi v prihodnosti bo tako, toda to ne sme biti razlog za malodušje, temveč spodbuda za delovanje. Dobro sodelovanje z Rdečim križem, ki je organizator krvodajalskih akcij, nam bo na tej poti vedno v pomoč. Tudi nova pridobitev CTM MB, avtobus kot mobilna enota za odvzem krvi na terenu, bo še kako dobrodošla za odvzeme krvi krvodajalcem na terenu v odročnih krajih in obmejnih področjih ter bo prav gotovo odigral svojo vlogo pri promociji krvodajalstva.

Skrb za ohranjanje krvodajalstva na takšnem nivoju, kot ga imamo danes v državi, predstavlja dinamičen in živ proces ter nenehno premagovanje ovir. V SV Sloveniji bomo ob dobrem sodelovanju CTM z vodstvom UKC MB, Rdečim križem in ob podpori medijev dosegali zelene uspehe še naprej.

Poslanstvo Rdečega križa in njegova vloga pri preskrbi s krvjo

*Avtorji: Albina Knapp, Filip Matko, Danijela Uležič Paučič
Foto: arhiv transfuzijske enote v Murski Soboti*

Človekoljubna mednarodna organizacija Rdeči križ je še posebej v današnjem času, ko so vojne še vedno sestavni del sedanosti, neločljivo povezana z življenjem vseh ljudi in vseh dežel, ki želijo narediti svet bolj človeški. Hkrati je tudi najmočnejše svetovno gibanje za mir. Humanistična misel se je razvijala postopoma. Ideja o prostovoljni pomoči človeku, ranjencu, bolniku in ideja o zaščiti sanitetnega osebja nista bili novi ob nastajanju Rdečega križa (RK).

Težka in polna odrekovanja je bila pot do nastanka Rdečega križa kot mednarodne organizacije. Posameznik tega ne bi zmož. Zato je medsebojno sodelovanje, iskanje in realizacija skupnih ciljev v dobrobit celotne družbe edina prava pot, ki nas bo pripeljala do uspešnih in trajnih rešitev – še posebej v zdravstvu.

Danes so področja delovanja RK zelo obsežna in zajemajo: krvodajalstvo, usposabljanje za prvo pomoč, pomoč ob elementarnih in drugih nesrečah, iskanje pogrešanih, socialno dejavnost (stalna in občasna pomoč v obliki prehrane, higienskih izdelkov, obleke, obutve, šolskih potrebščin in pohištva ter izjemoma z enkratno finančno pomočjo), logistiko (zaradi velikega obsega pomoči), zdravstveno-vzgojno dejavnost, skrb za mlade (za človeške odnose); širjenje znanja o RK, mednarodnem humanitarnem pravu in organizacijski kulturi; organizacijo letovanja bolnih otrok in otrok iz socialno ogroženih družin; mednarodno sodelovanje in udeležbo na konferencah ter izobraževanjih za potrebe RK, založništvo (knjige, brošure, zloženke in plakati, namenjeni dopolnjevanju programov RKS, predvsem publikacije za mlade in najmlajše, RKS skrbi za zdrav način življenja in preprečevanje bolezni sodob-

nega časa, prvo pomoč, spodbujanje krvodajalstva), zbiranje sredstev (predvsem za nudenje humanitarne pomoči socialno ogroženim družinam in posameznikom).

Priznani simboli RK so rdeči križ na beli podlagi (od leta 1863), rdeči polmesec na beli podlagi (na pobudo Turčije od leta 1876) in rdeči kristal na pobudo Izraela od decembra 2005 (prazen rdeče obrobljeni romb na beli podlagi, ki je sicer simbol izraelske humanitarne organizacije Magen David Adom).

Prvi začetki dejavnosti RK na območju naše današnje države segajo v 1864 in 1866, ko je v Ljubljani začelo delovati žensko društvo za pomoč ranjenim in bolnim vojakom, vdovam in sirotam padlih vojakov.

Množično krvodajalstvo kot ga poznamo danes še ni bilo razvito z začetkom organizirane oblike transfuzijske dejavnosti v Sloveniji leta 1945. Množična udeležba na krvodajalskih akcijah je prisotna šele od leta 1953, ko se je kri začela zbirati v sodelovanju z neposrednim organizatorjem krvodajalskih akcij – Rdečim križem Slovenije.

Kot vemo, je v Sloveniji darovanje krvi prostovoljno, anonimno in brezplačno že od leta 1953. Krvodajalstvo je humano dejanje, s katerim zdrav človek daruje del sebe, da bi pomagal drugemu. Krvodajalci z dajanjem krvi zagotavljajo nemoteno delovanje zdravstva. Toda državljanke in državljane je treba animirati k temu, da se odločijo za darovanje krvi, kar v vaških in občinskih organizacijah Rdečega križa v Pomurju aktivisti počnejo že vsa leta od konca 2. svetovne vojne, torej od leta 1945.

Občinski odbor RK v Murski Soboti se je zelo dobro organiziral za področje krvodajalstva ob koncu leta 1955, kajti s 1. januarjem 1956 je bila ustanovljena Transfuzijska postaja v okviru Splošne bolnišnice Murska Sobota. Na samem začetku so se odvzemi krvi izvajali enkrat tedensko. Tedaj je bilo opravljenih običajno 15 do 20 odvzemov, krvodajalce pa je organiziral Občinski odbor Rdečega križa. Tako so v prvem letu delovanja Transfuzijske postaje v Murski Soboti evidentirali 772 prostovoljnih darovalcev krvi, med katerimi so prevladovalе ženske. Leto pozneje je število darovalcev naraslo že na 998, krvodajalke in krvodajalci pa so prihajali iz občin Murska Sobota, Gornja Radgona in Beltinci. Še vedno je bil odziv žensk nad 50 let večji kot moških. Dve tretjini darovalcev je bilo kmetovalcev in gospodinj, med ostalimi pa so bili delavci, uslužbenci, obrtniki in drugi poklici ter vojaki. Na odvzeme krvi so krvodajalke in krvodajalce prevažali s starim

bolnišničnim rešilnim avtomobilom ali avtobusom mariborskega avtobusnega podjetja. V poletnih mesecih leta 1957 so se odvzemi krvi od junija do oktobra izvajali le ob nedeljah.

Dobro in vsestransko sodelovanje med Rdečim križem in Transfuzijsko postajo Splošne bolnišnice Murska Sobota je le-tej zagotavljalo potrebno število krvodajalcev, ki so leta 1959 bili evidentirani predvsem iz občin Murska Sobota, Beltinci in Lendava – z levega brega reke Mure. Za popularizacijo krvodajalstva ter pridobitev novih darovalcev krvi se je v lokalnem časopisu »Pomurski vestnik« v Murski Soboti z letom 1964 vsak teden objavila zahvala za darovano krvi s poimenkim seznamom darovalk in darovalcev. Tako so že dve leti pozneje med darovalci evidentirali več kot polovico mladih krvodajalcev, kar je vsekakor pohvalno za aktiviste tedanjega Občinskega odbora Rdečega križa v Murski Soboti. Po 15 letih delovanja Transfuzijske postaje se je pričelo z organiziranjem terenskih krvodajalskih akcij.

Ker so potrebe po krvi bile čedalje večje, se je bilo potrebno v Rdečem križu primerno organizirati. Tako so se štirje občinski odbori Rdečega križa v Pomurju (Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota) v tej aktivnosti povezali ter si razdelili naloge in odgovornost. Dogovorili so se za število krvodajalk in krvodajalcev, ki jih bo organiziral posamezni občinski odbor. Od načrtovanega potrebnega števila 5000 krvodajalk in krvodajalcev letno je murskosoboškemu RK ostala naloga za organizacijo 3000 do 3500 prostovoljnih darovalcev krvi. V ostalih treh občinskih odborih pa so se odločili, da poleg darovanja krvi v Murski Soboti, organizirajo tudi terenske akcije za potrebe transfuzijske službe iz Ljubljane.

Rdeči križ v Murski Soboti je pričel z letnim načrtovanjem krvodajalskih akcij skupaj s krajevnimi organizacijami RK na terenu (43 krajevnih organizacij). Vsaka organizacija vsaj enkrat letno organizira skupinski odvoz krvi, za krvodajalke in krvodajalce organizira prevoz z avtobusom in druženje. Ob teh priložnostih so darovalci krvi prejeli priznanja, značke in plakete za jubilejna dajanja krvi. Zaradi varčevanja in pomanjkanja finančnih sredstev se tovrstna priznanja podeljujejo vsakih deset let, kar seveda ni najbolj spodbudno.

Ob tem je treba pohvaliti nekatera podjetja in ustanove (policija, Slovenska vojska, srednje šole), ki občasno sami organizirajo zaposlene za dajanje krvi, kar je pred 1991 bilo še nekaj samoumevnega. Krvodajalske akcije so namreč organizirale številne delovne organizacije, ki jih sedaj več ni (Mura, Pomurka, Pomurski tisk, SGP Konstruktor ...).

Na zmanjšanje števila krvodajalk in krvodajalcev ob meji vpliva tudi »odliv« krvodajalk in krvodajalcev v sosednjo Avstrijo, ki z dajanjem (prodajanjem!) krvi v tej državi poskrbijo tudi zase ob še vedno prevelikem številu brezposelnih ter pomanjkanju delovnih mest za mlade, ki bi se ob normalnem vsakdanjiku prav tako odločali za krvodajalstvo. Realizacija enodnevnega plačanega izostanka z delovnega mesta zaradi

dajanja krvi (169. člen Zakona o delovnih razmerjih) se od delodajalca do delodajalca zelo razlikuje.

Področje krvodajalstva je najodgovornejše javno pooblastilo, ki izhaja iz Zakona o RKS (9. člen). Najpomembnejše spremembe na področju organizacije krvodajalskih akcij so tiste, ki se nanašajo na motivacijo in obveščanje o krvodajalskih akcijah.

Motivacija je vse bolj usmerjena k mladini, srednjim šolam, za katere pripravljamo pestra in zanimiva predavanja. Kmalu bomo povabili tudi znane osebe iz sveta glasbe, ki bodo mladim pripovedovali svoje izkušnje in se na prijazen način približali potencialnim mladim krvodajalcem. Na tem področju nam zelo pomagajo profesorji, zato je ključnega pomena, da imamo na vsaki šoli dobrega mentorja RK za mladino. Brošure z informacijami o krvodajalstvu vključujemo pri prav vseh naših aktivnostih RK in ne samo pri tistih aktivnostih, namenjenih krvodajalstvu.

Zadnja leta postaja obveščanje krvodajalcev o krvodajalskih akcijah vse bolj ciljno naravnano; po telefonu kličemo krvodajalce le tistih krvnih skupin, ki so trenutno najbolj potrebne. Podobno je s pošiljanjem kratkih sporočil (SMS) krvodajalcem. Sprva krvodajalci niso popolnoma zaupali tovrstnemu sistemu obveščanja, toda kmalu se je kljub višjim stroškom in večji zavzetosti zaposlenih na RK izkazalo, da takšen sistem obveščanja odlično funkcionira. Zaposleni na RK in prostovoljci vztrajno iščemo nove poti pridobivanja ljudi v veliko družino krvodajalcev, saj se zavedamo, da se prebivalstvo stara in že zaradi tega je potreba po krvi večja.

Na organizacijo Rdečega križa v pomurskih krajevnih organizacijah smo lahko ponosni, saj se prostovoljci in aktivisti RK še vedno zavzemajo za to, da so naše akcije darovanja krvi množične in da za potrebe lastnega zdravstva zagotavljamo potrebno število zdravih krvodajalcev, ki omogočajo samozadostnost pri preskrbi s krvjo.

Vijol'čna kri za vse ljudi 2015

Avtorici: Janja Jemenšek, Lidija Lokar

Foto: arhiv NK Maribor

Tudi letos, že 4. zapored, je v prostorih stadiona Ljudski vrt Maribor v organizaciji OZRK Maribor in NK Maribor ter s sodelovanjem Centra za transfuzijsko medicino UKC Maribor potekala krvodajalska akcija, ki se je udeležilo 240 zvestih navijačev in podpornikov kluba. S tem so nogometni navdušenci dokazali, da se ne družijo le na stadionih. Iz mariborskega kluba so krvodajalce pri plemenitem dejanju podprli novi trener NK Maribor Krunoslav Jurčić, kapetan ekipe Marcos Tavares in Petar Stojanović. Prav tako so krvodajalsko akcijo obiskali predstavniki RK Slovenije Renata Brunskole in Boštjan Novak ter predstavniki OZRK Maribor Alojz Kovačič, Robert Marinič in Tatjana Žižek.

Vabilu na akcijo se je odzvalo 240 krvodajalcev, kri je darovalo 175, od tega 57 prvič. Veliki delež krvodajalcev je bil zavržen iz zdravstvenih razlogov, predvsem zaradi slabokrvnosti, kar je nedvomno kazalnik neprimernih prehranskih navad in nedostopnosti zdrave prehrane v naši sredini. Po odvzemu krvi so krvodajalci dobili malico, postreženo v VIP loži stadiona Ljudski vrt. Vsi, ki so darovali kri, so prejeli tudi spominsko darilo – dežnik z logotipom akcije. Akcija je bila tudi medijsko odmevna, saj so o dogodku poročali številni mediji.

Velika zahvala za tako odmevno in odlično izpeljano krvoda-

jalsko akcijo gre vsem sodelujočim, še posebej Mojci, vijol'čni prostovoljki, ki je na svojem blogu zapisala: »Če smo pripeljali vsaj enega novega krvodajalca, če smo rešili vsaj eno življenje, je naše življenje dobilo še enkrat nov smisel. Hvala vsem ljudem dobre volje, vijol'čnega srca in ljubezni do kluba, darovanja, humanitarnosti, srčnosti in predanosti.« In že ima termin za akcijo naslednje leto, ki bo 5. septembra 2016.

Ekipa CTM na stadionu Ljudski vrt.

Že stotič daroval kri

Avtor: T. Š. M.

Foto: R. G.

V torek, 29. septembra, je na Centru za transfuzijsko medicino UKC Maribor Drago Karl Potočnik iz Šoštanjja že stotič daroval kri. Zvest krvodajalec je kri prvič daroval v Centru za transfuzijsko medicino 2. decembra 1999. Kri je 20-krat daroval v naši ustanovi, 79-krat pa drugje.

H krvodajalstvu ga je že v mladih letih spodbudila mama, ki je tudi sama bila krvodajalka in je tako tudi sina napotila, da je daroval kri. Na začetku se pomena teh dejanj ni v celoti zavedal, kasneje pa je prišel do spoznanja, da je to izjemno humano dejanje. Dober občutek mu daje to, da lahko nepoznanemu pomaga in mu morda reši življenje.

Njegova krvna skupina je A+ in je zelo razširjena, zato ga pogosto potrebujejo. Ob pomanjkanju krvi ali prometnih nesrečah so ga že večkrat poklicali in prosili za darovanje krvi. Kri bo daroval vse do 65. leta, saj je to meja, do katere je darovanje še dovoljeno. Običajno jo daruje vsake tri mesece. Večkrat pa je kri daroval tudi v tujini. Trikrat v Splitu, enkrat v Osijeku

in dvakrat v Beogradu.

Ob jubilejnim dogodku je ponovil dolgoletno prošnjo rednih krvodajalcev za vse transfuzijske postaje, da bi vzpostavili centralni register krvodajalstva.

Drago Karl Potočnik med stotim darovanjem krvi.

Po 40 letih ponovno oživel Medicinski komorni orkester

Avtor: Matija Žerdin

Foto: arhiv Medicinskega orkestra

Glasba mi zelo veliko pomeni že od nekdaj. Odraščal sem v Velenju, kjer imamo zelo močno glasbeno šolo in kjer smo osnovnošolci in dijaki radi sodelovali v različnih orkestrih in komornih skupinah.

Odkar sem v Mariboru, sem igranje v orkestru zelo pogrešal. Zato smo z nekaterimi zaposlenimi v UKC Maribor, ki so si prav tako želeli glasbenega udejstvovanja, jeseni leta 2013 začeli sestavljati pretežno godalni komorni orkester. Prostor za vaje so nam prijazno odstopili v UKC Maribor, in sicer ob ponedeljkih zvečer v 16. etaži kirurške stolpnice.

Pridružili so se nam tudi nekateri študentje medicinske fakultete ter zunanja člana – kontrabasist Manč in violončelistka Urška. V tej zasedbi smo kot gostje Medicinskega akademskega zbora MF Maribor prvič nastopili s krajšim programom na njihovem letnem koncertu maja 2014.

Po tem se je orkester postopoma pričel spreminjati v bolj plesni orkester. Poleg godalcev (dr. Rošic, dr. Velnar, Matija, Vanja, Lara, Klara, Julija, Polona, Nastja) smo v lanskem letu pridobili tudi dve flavtistki (Jero in Nino), klarinetista (Florijana), bas kitarista (dr. Pandurovič), pianistko Natalijo, harmonikarja Kristiana, bobnarja in hornista dr. Šmigoca ter saksofonistko Barbaro. Ob tako pisani zasedbi je bilo nekoliko težavno izbrati program, ki bi lahko uporabil vse te inštrumente, zato smo se usmerili v modernejšje kompozicije – izbrali smo nekaj filmske

glasbe (npr. Pirati s Karibov), nekaj tangov, pa tudi nekatere Bachove skladbe. Prav tako smo uspeli pridobiti dirigenta Evgena Bibianka, ki nam sedaj strokovno svetuje in nas vodi na koncertih.

Leta 2014 smo nastopili na božičnem koncertu APZ Medicinske fakultete Univerze v Mariboru, prav tako pa smo za božič priredili koncert za zaposlene v jedilnici UKC Maribor. Maja 2015 smo z APZ MF MB že drugič nastopili na njihovem letnem koncertu, junija pa smo skupaj z zborom za paciente in zaposlene UKC MB priredili koncert na travniku med oddelkom za ginekologijo in vajalnicami inštituta za anatomijo. Koncert je bil zanimiva izkušnja, saj nam je med nastopom precej nagajal veter.

V letu 2015 smo pričeli z ustanovitvijo kulturnega društva, v sklopu katerega bo deloval orkester. Ker je v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja dr. Eman Pertl že vodil medicinski simfonični orkester, smo se njemu v spomin odločili kulturno društvo poimenovati po njem. Društvo je sedaj tik pred potrditvijo.

Obenem so se nam v tem letu pridružili tudi dijaki mariborskega Glasbenega konzervatorija, tako da se bo, kot kaže, orkester povečal do velikosti manjšega simfoničnega orkestra. Še vedno iščemo tudi nove člane – godalce, trobilce, pihalce... Če imate željo po igranju v orkestru, ste dobrodošli! Sicer pa upamo, da se čim večkrat vidimo na koncertih.

Koncert na prostem v parku UKC Maribor.

O čem je predavala mag. Mea Valens na julijskem predavanju

Kako osmisliti svoje življenje tu in zdaj?

Avtor: T.Š.M.

Foto: R.G., arhiv Mea Valens

Mea Valens je magistrica literarnih ved, pisateljica, predavateljica, popotnica, podjetnica, mama in večna učenka življenja. Pridobivanje znanj in izkušenj na mnogih področjih jo je oblikovalo v iskreno, strastno in pozitivno osebo, ki svoje znanje predaja ljudem ter jih vodi po poti uresničevanja življenjskih sanj in celjenja srčnih ran.

In kakšno je Meino sporočilo?

»Zagotovo ste upravičeno ponosni na marsikaj, kar ste v življenju naredili in dosegli, morda pa je kaj šlo mimo načrtov in prineslo obdobja trpljenja, obžalovanja, razočaranja in obupa. Takrat se sprašujete, zakaj se vam dogajajo boleče izkušnje, kaj so prave rešitve za vse vpletene, kje ste zgrešili optimalno pot, kako popraviti napake in kako kljub bremenom ohraniti voljo do življenja, kajne? Naj vas spomnim, da je soočanje s problematičnimi situacijami bistveno boljši pristop kot beg ali borba, in želim vam povedati več o tem.

Mnogi za svoje (psihično in/ali telesno) slabo počutje krivijo okoliščine ali druge ljudi ter se skrivajo za tisoč izgovorov, da se jim ne bi bilo treba soočiti z lastnimi škodljivimi prepričanji, strahovi in čustvenimi navadami, ki so dejanski vzrok večine težav. Toda zagotavljam vam, da je prevzeti odgovornost za svoje življenje nekaj najbolj osvobajajočega, kar lahko človek doseže. Odprejo se nove perspektive na (pra)stare probleme in zagledamo višji smisel vsega, s čimer se odpremo za olajšanje, rast in radost.

Mnogo let sem skozi raznovrstne študije in izkušnje iskala odgovore o fizičnem, psihološkem in duhovnem vidiku človeškega bitja, da bi pridobila ne le teoretična, temveč tudi praktična spoznanja o smislu našega ustroja in obstoja. Predavam o tem, kaj nas želi življenje naučiti skozi (pre)izkušnje vseh vrst in oblik, kako lahko izpustimo vzorce žrtve, krivde in pomanjkanja, kako vzgojimo zaupanje vase, kako uresničujemo svoje srčne želje in razvijamo osrečujoče odnose. Verjamem, da lahko kljub »poškodovanim perutom« zaživimo srečno in uspešno, saj za vsako še tako komplicirano situacijo obstaja razlaga z rešitvijo in darilom.

Se vam zdi možno, da bi redno vstajali z nasmehom in legali k počitku izpolnjeni, mirni? Gojili hranilne odnose z bližnjimi in svetom nasploh? Bili ustvarjalni na samosvoj način in se dobro počutili v svoji koži? Živeli brez stresa in finančnih skrbi? Ne, to ni »znanstvena fantastika«. Ni se namreč potrebno

Mea Valens s svojimi knjigami.

spriznati s teorijo, da je življenje pač trpljenje, saj obstajajo znanja in metode, ki lahko človeka iz stiske, boleznin in nemoči postopoma prepeljejo do tistega, po čemer resnično hrepeni. Resda se ni enostavno podati na pot spremembe, toda zagotavljam vam, da je več kot vredno.

O tem sem spregovorila tudi v bolnišnici in zahvaljujem se upravi za sodelovanje pri julijskem predavanju za paciente in zaposlene. Kako najti in zaživeti svoj življenjski namen. Menim, da so s tem vprašanjem povezane teme več kot pomembne za psiho-fizično zdravje in iz svojih izkušenj vem, da je hospitalizacija pravi čas za razmislek o tem in vzvod za potrebne spremembe. Hvala vsem prisotnim, da so hvaležno sprejeli moja sporočila in odprli srce za zaupanje.

Med predavanjem.

Donacija fotografij novorojenčkov mariborski porodnišnici

Avtor: Š. P.

Foto: Petra Nuzdorfer

Fotografinja Petra Nuzdorfer, ki v svoj objektiv ujame najbolj posebne in zanimive trenutke novorojenčkov, se je odločila, da del ustvarjenih fotografij podari našemu Oddelku za perinatologijo – porodnišnici. Njene fotografije že od sredine julija krasijo hodnike naše porodnišnice.

Petra Nuzdorfer se s fotografijo ukvarja že nekaj let in o svojem delu pravi: »Vsak trebušček, ki ga poslikam, vsak novorojenček, dojenček in otrok, s katerim se lahko nasmejim in ujamem nepozabne trenutke v svoj objektiv, vsaka družinica, ki se veseli z menoj na potepu, me napolni z energijo, srečo in zadovoljstvom. Fotografiram z dušo in veseljem«.

Zakaj se je odločila za donacijo fotografij naši porodnišnici, pa je povedala: »Veliko mamic mi je prišepnilo, da bi med čakanjem na porod in takrat, ko bi okrevale, z zadovoljstvom pogledale slikice novorojenčkov in družinic v mariborski porodnišnici.« Tako se ji je utrnila zamisel, da bi bilo zanimivo, če bi stene porodnišnice lahko okrasili s čudovitimi fotografijami slovenskih novoro-

jenčkov. Osebe porodnišnice se je z veseljem odzvalo ponudbi fotografij, ki bi krasile prostore porodnišnice, zato so se fotografiji iz srca zahvalili za njen trud in prispevek.

Čez 455 stopnic za novi ultrazvočni aparat

4. Štengijada

Avtor: Saša Kostanjevec

Foto: Danica Koren

Le kdo ne pozna vinogradnega griča ob Mariboru, na katerega se lahko podamo skozi vinograde ali po 455 stopnicah, ki se strmo vzpenjajo do vrha. Kalvarija je priljubljena točka sprehajalcev in rekreativnih športnikov, svoje mesto pa ima tudi med dobrodelnimi prireditvami.

Policijska uprava Maribor je 26. maja 2015 v sklopu 10. Otroške varnostne olimpijade organizirala humanitarno prireditev "Odprto prvenstvo v teku trojk na Kalvarijo – 4. Štengijada".

Zbrali smo se pod vznožjem 455 stopnic. V družbi zelo dobro pripravljenih policistov, vojakov in vseh dobrosrčnežev smo tudi mi začeli z ogrevanjem in razgibavanjem. 4. Štengijado je slavnostno odprl pomočnik direktorja Policijske uprave Maribor Rafael Viltušnik, ki se je kot prvi vzel po stopnicah. Sicer je z dobrimi nameni letos sodelovalo kar 34 ekip. Vsak posameznik je prispeval simboličnih pet evrov štartnine. Izkupiček prireditve so namenili Kliniki za pediatrijo UKC Maribor za nakup ultrazvočnega aparata, ki stane 140.000 EUR.

Vsaka ekipa je bila sestavljena iz pripadnikov obeh spolov, rezultat vzpona pa je določal najpočasnejši član ekipe. Klinika za pediatrijo je imela dve dobro pripravljene ekipe, sodelovali so tudi kolegi iz

SNMP. Vzdušje je bilo izjemno in nabito s pozitivno energijo, tako da nas je čez prve stopnice kar poneslo. Nov rekord smo sicer le za las zgrešili, kljub temu smo s svojimi dosežki zadovoljni. Zmagala je ekipa s Športnega društva Račka (Policijska enota Rače), ki je za zmago potrebovala pičli dve minuti in 56 sekund.

Zahvala gre vsem sodelujočim in seveda organizatorjem. Tek je bil zabaven, mnoge je motiviral, da bodo v prihodnje večkrat zavili na Kalvarijo. Navsezadnje je vsaka prehojena stopnica korak k spoznanju samega sebe.

Ekipe pediatrije.

Starejši za najmlajše izdelali punčke iz cunj

Avtor: Š. P.

Foto: R. G.

V okviru svetovnega dneva starejših, ki je 1. oktobra 2015, so stanovalci Doma pod Gorco posebej za male bolnike na Kliniki za pediatrijo UKC Maribor ročno izdelali in podarili kar 40 punčk iz cunj.

Že tretje leto zapored so se v Domu pod Gorco odločili, da otroke s Klinike za pediatrijo UKC Maribor razveselijo s skromnimi darili in jim ročno izdelali unikatne punčke iz cunj. Ročnih spretnosti se je avgusta letos lotilo kar šest stanovalcev – Plušec Marija, Štupar Franc, Breznik Marija, Tomažič Ljudmila, Petek Ana in Bolko Angela. V okviru delovne terapije so krojili, šivali in polni-

Ročno izdelane punčke iz cunj.

li zašite modele punčk z enim ciljem – osrečiti in polepšati dan otrokom v bolnišnici. Letos so bili še posebej pridni, saj je pod njihovimi spretnimi rokami nastalo kar 40 čudovitih punčk, ki so se jih otroci še posebej razveselili. Punčke so iz blaga in ne vsebujejo materialov, ki bi lahko škodovali otrokom.

»Otrokom, ki nimajo brezskrbnega otroštva, želimo polepšati dan in med njih razdeliti srečo. Predvsem pa želimo malčkom dati spodbudo pri okrevanju in jim zaželeto srečno, igrivo, pred-

Deček, ki si je izbral svojo punčko iz cunj.

Stanovalci in direktor Doma pod Gorco ob prejemu slike otrok Bolnišnične šole.

vsem pa brezskrbno in zdravo otroštvo. Sreča je v drobnih rečeh, majhnih dogodkih, sončnih dneh in v iskrenih, veselih ljudeh«, je še dodala Mojca Lipnik, vodja službe za rehabilitacijo in animacijo.

Predstojnica Klinike za pediatrijo izr. prof. dr. Nataša Marčun Varda se je stanovalcem in zaposlenim Doma pod Gorco zahvalila za trud in čas, ki so ga vložili v izdelavo punčk. Ob tem je poudarila pomen takšnih in podobnih akcij, ki »otrokom polepšajo bolnišnični vsakdan in omogočijo, da vsaj za trenutek pozabijo na tegobe bolezni«. Otroci iz bolnišnične šole so ustvarjalcem punčk v zahvalo izročili prav posebno sliko, ki bo krasila prostore njihovega doma.

Stanovalci in direktor Doma pod Gorco skupaj s predstojnico Natašo Marčun Vardo (skrajno desno) in strokovno vodjo zdravstvene nege Moniko Pevec (skrajno levo) Klinike za pediatrijo.

Šola za zdravo prehranjevanje in življenjski slog

Avtor: Š. P.

Foto: arhiv Europarka

Prekomerna telesna teža in debelost pri otrocih in mladostnikih je v sodobnem svetu največji in s tem tudi eden težjih izzivov zdravstva in družbe nasploh. V ZDA so se s to boleznijo soočili med prvimi, tovrstne težave pa pestijo tudi naše otroke in mladostnike. Problema prekomerne telesne teže pri mladostnikih se zavedajo tudi strokovnjaki na Kliniki za pediatrijo UKC Maribor, kjer je na idejni zasnovi prim. asist. mag. Martina Bigca nastal projekt Šola za zdravo prehranjevanje in življenjski slog.

Svetovna zdravstvena organizacija je šele v zadnjem stoletju opredelila debelost kot bolezen in s tem utemeljila potrebne zdravstvene ukrepe na področju preprečevanja, zgodnjega odkrivanja, zdravljenja in rehabilitacije otrok in mladostnikov z boleznijo. Vzroke za pojav te bolezni moramo iskati predvsem v spremenjenem življenjskem slogu družine, razvoju vrednot kapitalistične družbe, presežkih hrane in njeno agresivno marketinško podobo ter razvoju tehnologij, predvsem elektronskih, ki otroke omejujejo v telesnem gibanju in pri medsebojnem druženju. »V Sloveniji smo pediatri že dolgo opozarjali na ta pereč problem, vendar zgolj znotraj svojih strokovnih krogov. Vedno bolj soglašajo z nami tudi športni pedagogi, nutricionisti, psihologi, učitelji, vzgojitelji in drugi

strokovnjaki, ki se ukvarjajo z otroki in mladostniki,« izpostavlja prim. asist. mag. Martin Bigec in ob tem dodaja, da se je po ocenah stopnja prekomerno prehranjenih v Sloveniji povzpela na 20 odstotkov, okrog 5 odstotkov otrok in mladostnikov pa se sooča s prekomerno telesno težo.

V Mariboru so na Kliniki za pediatrijo pred nekaj leti ponovno začeli delo v endokrinološki ambulanti, kjer se še posebej posvečajo otrokom z zapleti pri prekomerni telesni teži in debelostjo. Spoznali so, da se zapleti, tako imenovane pridružene bolezni, pojavljajo že zelo zgodaj. Za pomoč otrokom s tovrstnimi težavami je pod vodstvom prim. asist. mag. Martina Bigca nastal program Šola za zdravo prehranjevanje in življenjski slog. Ustanovljena je bila Strokovna skupina za

Predaja čeka.

prilagojeno pripravo smernic in orodij, ki bodo podlaga organiziranemu, sistematičnemu pristopu k obravnavi otrok s prekomerno telesno težo. Strokovno skupino sestavljajo strokovnjaki z najrazličnejših področij: pedagogi, kinezioterapevti, dietetičarji, psihologi, pediatri in medicinske sestre ter strokovnjaki za elektronsko in tehnično podporo. Sredstva za zagon programa je ob svojem jubileju 15-ih let z donacijo v višini 15.000 EUR priskrbelo mariborsko nakupovalno središče Europark. Tem sredstvom pa bodo dodali še izkupiček od prodanih »eko« nakupovalnih vrečk.

O projektu je idejni pobudnik prim. asist. mag. Martin Bigec povedal: »V Mariboru imamo strokovnjake, ki se lahko vključijo v delo. Imamo ustrezno strokovno znanje. Zavedamo se odgovornosti in obsežnosti izziva, nimamo pa možnosti, predvsem finančnih, da bi te programe lahko uresničili in vanje vključili čim več motiviranih staršev in njihovih otrok. Lahko preprečimo bolezni, ki zgodaj povzročajo invalidnost ali hudo psihološko in telesno manjšo uspešnost teh otrok, mladostnic in mladostnikov v primerjavi z njihovimi vrstniki. Želimo ustvariti programe, ki bodo otrokom in mladostnikom všeč. Pri tem nam bo v pomoč sodobna tehnologija pametnih telefonov in računalniških igrice, ki bodo otroke motivirale na njihovi poti zdravljenja in spreminjanja načinov življenja, kot tudi omogočale psihološko podporo celotni družini. Z uvajanjem neselektivnih športnih aktivnosti bodo otroci in mladostniki s telesno

dejavnostjo krepili telo in duha za boljšo samopodobo in samozavest. Informacijske aplikacije bodo v veliko pomoč tudi zdravstvenim centrom, kjer bo potekalo zgodnje odkrivanje bolezni in prvih znakov njenih zapletov. S takšnim celostnim pristopom verjamemo v uspeh. Ob tem bi se želel zahvaliti Europarku, ki je prvi podpornik programa v obliki finančnih sredstev in nam bo s svojo donacijo omogočil zagon tega projekta. Ker pa ima projekt začrtane dolgoročne cilje in želi v svoje delovanje vključiti čim več podpornikov, bi ob tej priložnosti apeliral na vse organizacije, podjetja, društva in posameznike, ki lahko na kakršenkoli način pomagajo k uresničitvi projekta za boljši jutri otrok, ki se borijo proti prekomerni telesni teži.«

Simona Mandl, direktorica Europarka in Martin Bigec, vodja šole na novinarski konferenci.

Projekt Kamenček želja tudi v UKC Maribor

Avtor: Suzana Savec

Foto: T. Š. M.

V UKC Maribor smo v steklenih vitrinah v avli Klinike za kirurgijo julija, avgusta in septembra gostili razstavo z naslovom Kamenček želja. Razstavo so pripravili otroci iz vrtca Ivana Glinška Maribor, pod mentorstvom vzgojiteljic Suzane Savec in Valerije

Razstava v steklenih vitrinah.

Belej. Otroci so kamenje razvrščali, raziskovali in ga porisali z ogljem in kredo. Na kamenje so slikali s čopiči in tempera barvami. Na nekatere kamenčke so nalepili nalepke in vsakodnevno s pomočjo teh kamnov ustvarjali zgodbe.

Izhodišče za izvedbo projekta so bili otroci, ki so med sprehodi z velikim interesom s tal pobirali kamenje in ga želeli odnašati v vrtec in domov. Namen projekta je bil otrokom omogočiti neposredno doživljanje z vsemi čutili, ki odpirajo pot ustvarjanju na področjih, kot so gibanje, jezik, narava, umetnostno izražanje, in jim omogočiti izražanje v »stotih jezikih«. Pri izvedbi projekta so bili vključeni nekateri elementi pedagoškega koncepta Reggio Emilia: spodbujanje in omogočanje različnih oblik izražanja, kakovostna interakcija in komunikacija (druženje in povezovanje med vrstniki ter strokovnimi delavci), sodelovanje s starši, sodelovanje z lokalno skupnostjo (razstava je bila na ogled tudi v trgovskem centru v Mariboru), timsko delo vzgojiteljic, dokumentiranje in arhiviranje izdelkov, življenja ter dela v vrtcu.

Prostovoljci ponujali le najboljše

Avtor: Tjaša Arko in Marja Guček

Foto: arhiv Slovenske filantropije

Drugi petek v septembru je 300 prostovoljcev razdelilo 10.000 izvodov časopisa Najboljše novice iz sveta in prav toliko kefirjev Mlekarne Planika. Pridružilo se jim je 70 zaposlenih na 18 ministrstvih, ki so svojim kolegom razdelili nadaljnjih 2500 časopisov in kefirjev. Skupaj so stopili z željo javnosti predstaviti dosežke globalne solidarnosti in rezultate, ki jih prinašajo partnerstva mednarodnega razvojnega sodelovanja.

Prostovoljci v Mariboru.

Mimoidoče v 41 krajih po Sloveniji so nagovorili prostovoljci, ki so imeli zelo pozitivno nalogo: ljudem polepšati dan s časopisom, ki govori zgodbe o uspehu, napredku, poleg tega pa jim ponuditi kefir, ki je proizvod domače mlekarne. V Mariboru so združile moči Slovenska filantropija, MKC Maribor in Društvo Aktiviraj se. Zbralo se je 40 prostovoljcev in v roku ure in pol so razdelili 1200 časopisov in kefirjev. Razdeljevali so jih na različnih lokacijah, tudi v prostorih UKC Maribor. V UKC Maribor smo v dobri uri smo razdelili vse Najboljše novice skupaj z zdravim zajtrkom (približno 150 kosov), z njimi smo razveselili tako zdravnike in ostalo osebje UKC Maribor kot tudi tiste, ki so v bolnico prišli na pregled. Veseli smo, da smo lahko v okviru akcije ljudi nepričakovano razveselili – še posebej veseli so bili brezplačnega kefirja.

Bralci časopisa Najboljše novice iz sveta so lahko prebrali, da je bil v zadnjih dveh desetletjih dosežen viden globalni napredek: ljudje živijo dlje v devetih od desetih držav, štirje od petih ljudi so se naučili brati in pisati, najmanj razvite države imajo danes skoraj trikrat višji povprečni dohodek kot v letu 1990. Razlika med bogatimi in revnimi državami se manjša. Naloga novih trajnostnih razvojnih ciljev je nadaljnje premoščanje razlik med globalnim jugom in severom – za bolj uravnotežen razvoj sveta. Glavna organizatorja akcije Ministrstvo za zunanje zadeve in Slovenska filantropija sta vesela, da je v Evropskem letu za razvoj uspela akcija, ki ljudi spodbuja k razmisleku o naši aktivni vlogi pri zagotavljanju pravičnega, uravnoteženega in trajnostnega razvoja. Slednje so omogočili prav številni prostovoljci in organizacije, ki so jih koordinirale na terenu.

X. Športne igre slovenskih bolnišnic – Otočec

Avtor: R. G.

Foto: R. G., arhiv ZZS

Ekipe UKC Maribor.

Po lanskem dežju in spremenjeni lokaciji so se organizatorji (Združenje zdravstvenih zavodov Slovenije) odločili, da športne igre 2015 slovenskih bolnišnic in zdravstvenih zavodov organizirajo na lokaciji, kjer smo se pred desetimi leti prvič srečali in zastopali barve našega UKC.

Osvojili smo odlično 2. mesto v skupni razvrstitvi vseh sodelujočih, a z nekoliko grenkim priokusom, saj se nam je prvo mesto izmuznilo le za pičlih šest točk. Tokrat so bili boljši tekmovalci ekipe Rehabilitacijskega centra Soča. Kljub manjšemu razočaranju na razglasitvi smo hitro pozabili na (ne)osvojeno prvo mesto, saj sta bila vzdušje in dobra volja naših športni-

kov pomembnejša od osvojenih lovrik.

Ob tej priložnosti še enkrat čestitam vsem, ki so s trdom in zagnanostjo zastopali naš UKC ter pripomogli k vrhunski uvrstitvi. Zahvaljujem se direktorju UKC Maribor, ki nas je finančno podprl in nam omogočil sodelovanje, in sindikatu za podarjene majice. Rada bi še pohvalila organizatorje, ki vsa leta pridno skrbijo, da nam ta dan ostane v večnem spominu.

Vsak tekmovalec je tekmoval v več disciplinah. Rezultati do 4. mesta so naslednji:

Individualne discipline:

Disciplina:	Rezultat:
Badminton – ženske:	1. mesto (Barbara Borko)
Tenis – moški:	2. mesto (Roman Košir)
Golf – moški:	2. mesto (Milan Soršak)
Namizni tenis – moški:	4. mesto (Marjan Javornik)
Namizni tenis – ženske:	4. mesto (Rebeka Gerlič)
Pikado – moški:	4. mesto (Damjan Vidovič)
Golf – moški:	4. mesto (Andrej Soršak)

Ekipne discipline:

Disciplina:	Rezultat:
Odbojka – moški:	1. mesto
Odbojka – ženske:	2. mesto
Košarka – moški:	3. mesto

FOTO UTRINKI – Otočec 2015

Somičev pokal in fiš piknik 2015

Avtor in foto: Anita Kirbiš

V Ribiški sekciji UKC Maribor smo se nekaj zadnjih let zapored trudili z organizacijo »Fiš piknikov« oziroma »Dnevom odprtih vrat«. V svojo sredino smo vabili člane sekcije, vse zaposlene in upokojene delavce naše ustanove ter njihove družinske člane. Vsako leto smo pripravili vrsto športno-družabnih aktivnosti za vse kategorije obiskovalcev, se razvajali v kulinaricnem smislu, poskrbeli smo za kulturne dogodke, pripravljali srečelove in se zavrteli ob živi glasbi. Vse to nam je uspevalo ob naši vztrajnosti in trmi ter ob pomoči donatorjev in sponzorjev. Ob koncu vsake prireditve smo si rekli »na snidenje prihodnje leto«. Iz leta v leto je interes upadal, kar je zagotovo odraz vse slabšega socialno-ekonomskega stanja in vzdušja v naši državi.

Letos smo se odločili za reorganizacijo; združili smo naše tradicionalno sekcijsko tekmovanje v športnem ribolovu za »Somičev pokal« in »Fiš piknik« za člane sekcije in njihove družinske člane.

Pred nami so bile težko pričakovane poletne počitnice, v mestu ob Dravi pa se je že dogajal Festival Lent s številnimi prireditvami, se nas je prvo soboto v juliju ob ribniku zbralo za malo večjo družino. Ribiči so od jutra pa do poldneva tekmovali. Verjemite, da ne bi vzdržali, če ne bi imeli tako pridne »natakarice« Olge, ki je zjutraj skuhalo kavo, nato pa stregla hladno pivo. Ves dopoldan je ob ribniku vladala tišina. Po žvižgu, ki je oznanjal konec tekme, pa je postalo živahno, saj je tekmovalna komisija tehtala ulov. Tihoma se je že šušljalo o zmagovalcu, vendar je bilo treba pred razglasitvijo pripraviti še kosilo z žara – za vsakega se je našlo delo, vendar je glavni kuhar bil tokrat predsednik sekcije Igor. Hrana je bila odlična.

Nato smo prešerno razpoloženi razglasili rezultate tekmovanja, podelili priznanja in praktične nagrade naših sponzorjev (Kolektor Sisteh, La-Mond, Cvetličarna Minka, Consult trade, Radio City). Hvala sponzorjem! Tudi naša sekcija se je znašla v nezavidljivem

Udeleženci piknika.

položaju in brez virov financiranja, zaradi česar na škrge ne dihajo samo ribe, temveč tudi ribiči.

Somičev pokal je letos osvojil Tone Kušer s skupnim ulovom 5160 g drobiža, drugo mesto je zasedel Milan Robar s 4800 g in tretje mesto Alojz Vranc z ulovom, težkim 2980 g. Nagrade sta podeljevala predsednik sekcije Igor Trstenjak in predsednik tekmovalne komisije Franci Bida, ki je tudi prispeval pokal.

Tajnica sekcije Anita je ves dan spremljala obnašanje udeležencev, zato so bila podeljena tudi posebna »naj« priznanja, in sicer za »naj natakarico« (Olga Munda), »naj kuhinjsko pomočnico« (Cvetka Trstenjak), »naj ekologa« (Joško Pernat), »naj paparaca« (Anita Kirbiš), »naj zlate ribice« (Lana, Adriana, Mia) in »naj srčno osebnost« Somičevega pokala (Milan Robar). Po zaslugi sponzorjev, ki so prispevali praktične nagrade, smo bili nagrajeni prav vsi. Nagrajeni smo bili tudi z lepim sončnim dnevom, prijetnim druženjem in dobro izkušnjo, kar tudi šteje.

Dnevu je še manjkala pika na i, za kar je ob svojem okroglem življenjskem jubileju poskrbela tajnica Anita – nazdravili smo s penino in celo naredili »grozdeka«.

Da se še vedno spleča priti na sprehod okrog ribnika ali celo stopiti v ribiške vrste, pričajo fotografije.

Sindikalni predlog za spremembo definicije minimalne plače

Avtor: Darja Pernek

1. septembra se je pričelo zbiranje podpisov za podporo spremembe definicije minimalne plače in v nekaj dneh je bilo zbranih več kot 12.193 podpisov. 11.206 pravilno izpolnjenih in overjenih obrazcev je bilo poslanih v Državni zbor za nadaljnjo obravnavo.

Kot vemo, je sedanja definicija minimalne plače krivična. Delavke in delavci so zaradi nje postavljeni v neenak položaj. Zaposleni prejemajo za delo ponoči, ob nedeljah in praznikih ter na dela proste dneve po zakonu enako plačilo kot tisti, ki v teh pogojih ne delajo. Za vse je namreč izplačilo enako – 790,73 EUR bruto oz. 604,00 EUR neto. Za opravo te krivice si prizadeva sedem sindikalnih central.

S spremembo zakona o minimalni plači naj bi iz minimalne plače izvzeli dodatek za nočno, nedeljsko in praznično delo. Tako naj bi zaposleni, prejemniki minimalne plače, ki delajo ponoči, v nedeljo ali na praznik, za to končno vendarle prejeli plačilo.

Slovenija je edina država, v kateri delavci za delo v manj ugodnem delovnem času ne dobijo plačanih dodatkov, zato je takšna ureditev tudi ustavno sporna.

Z zagotovljeno večinsko podporo sindikalnemu predlogu za bolj pravično definicijo minimalne plače je dobljena le

prva »bitka«, nikakor pa še ne »vojna«.

Ponovno so se začele odpirati nove oz. stare fronte. Ena večjih je nedvomno ponovno zategovanje pasu v javnem sektorju. Vlada kot delodajalec »pozablja« na svoje lastne obljube do delavcev. Ena od teh je tudi ta, da želi ZUJF (ki se nanaša na varčevanje v javnem sektorju in je bil le začasen ukrep, vezan na gospodarsko rast) podaljšati oz. spremeniti v trajen zakon.

Sodelavke in sodelavci!

Končno moramo vsi spregledati, da država kot naš delodajalec ne bo naredila nič za naš boljši jutri, za naše pravice in za vse to, kar nam upravičeno pripada. Nenazadnje o tem priča tudi zadnje dejanje – sprenevedanje vlade in njene pogajalske skupine s sindikati javne uprave, ki kljub gospodarski rasti še vedno ni pripravljena deliti naš »višek« in brez sramu, ne do nas, temveč do samih sebe, niso pripravljene spoštovati dogovora, ki so ga (so)podpisali.

Vem in zavedam se, da vas veliko meni, da se sindikati ne borimo več za delavce, temveč le zase in svoje koristi. Toda, ali je to res? Konec koncev, kaj nimamo vsi člani in nečlani sindikatov na koncu koristi od izbojevanih pravic? Razmislite. V slogi je vedno (bila) moč!

Predstavitvena stojnica SDZNS SE UKC Maribor

Avtor: Helena Fluher

Foto: R. G.

Sindikat delavcev v zdravstveni negi Slovenije, Sindikalna enota UKC Maribor, je 2. 4. 2015 imel predstavitveno stojnico pred jedilnico. Člani smo mimoidočim poskušali predstaviti in približati namen našega dela. Glede na dober in pozitiven odziv se bomo potrudili dogodek ponoviti.

S sindikalnim povezovanjem želimo prispevati k zaščiti pravic delavcev, uveljavljanju vloge in pomena zdravstvene nege kot enega temeljnih stebrov zdravstvene dejavnosti ter vplivati na oblikovanje zdravstvene politike.

Potovanje po zeleni Irski

Avtor in foto: Darja Pernek

22. avgusta zjutraj smo se zbrali na Ljubljanski ulici pred trgovino in nadaljevali pot proti Trstu, od koder smo leteli proti Münchnu in takoj nato še v Dublin. Popoldne smo si s panoramskim avtobusom ogledali glavno mesto Irske ter v četrti Temple bar spili prvo pinto znamenitega Guinnessa.

Drugi dan smo si v centru Dublina najprej ogledali katedralo Sv. Patrika, se sprehodili mimo Dublinskega gradu, mestne hiše, ulice Grafton, kjer je nekoč kraljevala opevana branjevka Molly Moone. Glavni poudarek ogledov smo namenili univerzi Trinity College, kjer smo si ogledali največji irski rokopisni zaklad Book of Kells, ki velja za najbolje ohranjen iluminiran rokopis v srednjeveški Evropi. Pot smo nadaljevali mimo velike igle oz. luč Dublina, kot ji pravijo, pošte in kipa Jamesa Joyca. Dublin slovi po svojem lagodnem šarmu in kulturni dediščini. Nato smo z avtobusom prečkali vso Irsko od vzhodne do zahodne obale ter na poti imeli postanek ob sveti reki Shannon, ogledali smo si grobove v Clonmacnoisu, ki je posvečeni kraj irskega krščanstva, pismenosti in borbe za svobodo.

Vožnjo smo nadaljevali čez močvirja in šotišča ter pozno popoldne prispeli v Galway – univerzitetno mesto in središče irsko govorečega dela otoka s španskim pridihom.

Tretji dan smo se odpravili na celodnevni izlet v pokrajino Connemara, ki velja za eno najlepših nedotaknjenih območij, kar jih je mogoče najti. To je nežna zelena dežela deviških potokov, jezer in mehkih šotišč, zasejana z redkimi in poslednjimi zaselki čistih Keltov. Pokrajina je bogata z živalskim in rastlinskim svetom, connemarskimi poniji, ptiči merlini ter grmi čudovitih divjih fuksij in še in še. Pot smo nadaljevali mimo zelenih pašnikov, kjer se pasejo bele ovce in tako prišli do izjemnega samostana Kylemore Abbey, ki je v preteklosti služil sprva kot privatni dvorec, potem kot benediktinski samostan in celo kot dekliška šola z internatom. Ta čudovita graščina stoji ob jezerskem nabrežju. Sprehodili smo se po lepo oblikovanem in barvitom viktorijanskem vrtu, nato smo si ogledali graščino in obhod zaključili ob cerkvi in mavzoleju prvih lastnikov. Ker je sijalo sonce, smo obkrožili celoten nacionalni park, zapeljali

Skupinska fotografija.

smo se do vasi Leenane, do jezera Lough Corrib nazaj do Galwaya ter pot nadaljevali proti »irskemu Krasu«. Na poti smo se ustavili v pubu, imeli postanke za fotografiranje in razgled na Aranske otoke ter se ob koncu dneva namestili v edinih irskih zdravilnih toplih Lisdonvarna.

Četrty dan smo se zapeljali na skrajni zahodni rob otoka, do enega glavnih irskih naravnih znamenitosti – Moherskih klifov, od koder je prav posebno doživetje opazovati modrino Atlantika; ob dobri vidljivosti se vidijo tudi Aranski otoki. Ko smo se vzpenjali proti stolpu, je veter močno pihal, nebo je bilo oblačno in ravno, nato pa se je odprl oblak in dobesedno zliil vodo na nas – bili smo premočeni do kože. Nadaljevanje je bilo nepozabno: s pomočjo sušilnikov smo izvedli skupinsko sušenje hlač in čevljev, sušilci za roke pa so kar omagali. Naslednji postanek je bil grad Bunratty, ki nam je s svojo podobo pričaral vzdušje zgodnjega srednjega veka. V okvir te grajske posesti sodi tudi zanimiva etnografska vasica, ki nam je predstavila življenje ter arhitekturo otoka.

Peti dan smo se odpravili na celodnevni izlet okrog polotoka Kerry. Najprej smo se ustavili pri pastirju Brandonu, ki nam je razkril zanimivosti o irskih ovcah ter nam pripravil prikaz paše ovac in dela s pastirskimi psi. Zaradi razburkanega morja se nismo odločili za izlet na Skellig Rocks, temveč smo si v bližnjem muzeju ogledali film o irskih asketskih menihih, ki so v davnem 7. stoletju pozidali samostanske celice, tam bivali in meditirali ter občasno kljubovali Vikingom. Pot smo nadaljevali mimo znanega počitniškega kraja Waterville, kamor je z družino zahajal tudi Charlie Chaplin. Sledila je vožnja v hribe do soteske Moll's Gap in Ladies View, od koder je najlepši razgled na Killarneyska jezera. Po večerji smo si ogledali predstavo tradicionalnih irskih plesov.

Šesti dan smo pričeli z ogledom največjega še obratujočega mlina na veter na Irskem. Ta dan smo si privoščili pravo doživetje neokrnjene irske pokrajine. Iz avtobusa smo izstopili pri Kate Kearney's Cottage, od koder smo se z vozovi s konjsko vprego popeljali skozi znamenito ledeniško sotesko Gup of Dunloe do kočice Lord Brandon's. Malo smo pešačili, a pogledi so bili nepozabni, prelepi. Ko so prišli naši čolnarji, smo se posedli v čolne in s plovbo nadaljevali po gorskih potokih in preko vseh treh Killarneyskih jezer do

gradu Ross, ki že stoletja stoji na bregu teh jezer. Plovbe se ne da opisati z besedami. Deležni smo bili sonca, modrega neba, oblakov, prepevajočega čolnarja, oblačenja nepremočljivih oblačil, vetra, dežja (slaba vidljivost), »sodnega dne«, dežnikov, smeha, pa takoj nato spet sonca, mokre zadnjice, spet dežja, orlov in spet dežja in znova sonca, kot da bi se kdo igral z nami – nepozabna in neponovljiva izkušnja. Popoldne smo potovanje nadaljevali po pokrajini južne Irske do Macrona in naprej proti Corku.

Sedmi dan je bila na vrsti vožnja do ruševin gradu Blarney, kjer naj bi pridobili »dar« govora z blarneyskim poljubom. Sledilo je nadaljevanje potovanja do drugega največjega irskega mesta Cork, ki je leta 2005 dobilo laskavi naziv kulturne prestolnice. Sledil je ogled lokalne angleške tržnice, sprehod po mestu; ogled nacionalnega spomenika, stolnice Sv. Finbarra, parlamenta, Irske banke, mestne hiše, južnega kanala reke Lee in pristanišča. Pot smo nadaljevali do pristaniškega mesteca Cobh, ki se ponaša z eno izmed največjih irskih gotskih katedral. Mesto je zgodovinsko vezano na žalostne zgodbe irskih priseljencev v Ameriko, kakor tudi na tragedijo ladje Titanic, ki je imela v mestu Cobh zadnji postanek za vkrcaje potnikov. Popoldan je sledil ogled stare destilarne Jameson Irish Whiskey in veselo pokušanje njihovega znanega produkta. Sledil je še ogled starega srednjeveškega kraljevega mesta Rock of Cashel – simbola irske borbe proti Angležem. Dan smo zaključili v pubih v mestu Carlow.

Ostmi dan smo se po zajtrku usmerili proti Dublinu, da začutimo še tisti pravi, sobotni mestni utrip prestolnice. Zapeljali smo mimo starih gregorijanskih hiš z znamenitimi barvnimi vhodnimi vrati in narodne galerije do parka Marion z Oscarom Wildom. Imeli smo še nekaj prostega časa za zadnjo irsko kavico ter se nato zapeljali do pivovarne Guinness, kjer smo ogled zaključili v stekleni restavraciji na vrhu pivovarne s pinto Guinnessa, ki je temno rubinasto rdeče barve in ima na vrhu kozarca mastno kremasto peno. Za slovo nas je še zadnjič pred odhodom na letališče zmočil dež. Irska je čudovita deželca, ki nas je navdušila, navdušil nas je tudi njihov način življenja, ki poteka v lahkotnem tempu in ritmu.

Povzeto po dnevniku Urške Ernecl.

LANCom
Vodilni sistemski integrator na slovenskem

Tržaška cesta 63, 2000 Maribor, T: (02) 33 00 300, E: info@lancom.si

www.lancom.si

Strokovna ekskurzija DMSBZT Maribor

Viška zgodba s pevskim zborom društva »La Vita«

Avtorici: Ksenija Pirš, Anemarija Smonkar

Foto: DMSBZT MB

V petek, 4. septembra, smo se odpravili na naše jesensko popotovanje v okviru »Viškega poletja«.

Kulturni dogodek smo združili s strokovno zanimivimi izkušnjami in naše druženje obogatili z iskreno naklonjenostjo, veliko veselja in smeha, spontanimi trenutki in predvsem – ponosnim predstavljanjem vloge in pomena dela ter življenja vseh v zdravstveni in babiški negi ter oskrbi. Namen umetnosti, ki jo ustvarjamo in delimo pacientom, njihovim svojcem, našim sodelavcem, kolegicam in kolegom, našim najbližjim je, kot smo zapisali ob potovanju, »graditi mostove«, ki nas tako pomembno povezujejo.

Ob prihodu v Split smo najprej obiskali Klinični bolniški center Split, ki sodi v vrh evropskih kliničnih centrov in je osrednja zdravstvena ustanova Splitsko – dalmatinske županije in celotnega južnega področja Republike Hrvaške. Pričakale so nas Marija Županović, glavna medicinska sestra zavoda in kolegij glavnih medicinskih sester oddelkov. Zanimivo strokovno srečanje in izmenjavo izkušenj je v uvodu pospremil kulturni program, ki ga je PZ »La Vita« priredil ob sprejemu in tako pomembno promoviral društvo in Zbornico – Zvezo ter pripomogel k medsebojnemu, stanovskemu povezovanju s kolegi iz sosednje Hrvaške. Nekatere dalmatinske pesmi smo odpeli skupaj in povezali smo se v čudoviti izkušnji in posebej dragocenem vzdušju medsebojnega sodelovanja, ki se bo, obljubljeni, nadaljevalo. Sledil je ogled ustanove. Kolegicam in kolegom iz Splita iskrena hvala za tako poseben sprejem in vso pozornost, ki nam je bila izkazana.

Split je eno izmed tistih mest, kjer so uspeli ohraniti staro mestno jedro, zato smo si skupaj ogledali največje znamenitosti mesta. S trajektom smo se odpravili na otok Vis, kjer smo v naslednjih dneh nadaljevali z našim poslanstvom. Obiskali smo Dom za stari-

je i nemočne osebe Vis, kjer so naše pevke prepevale za stanovalce doma in zaposlene. To je bila ganljiva in nepozabna izkušnja z vtisi, ki so med našim bivanjem na otoku preplavili otok in navduševali prebivalce in turiste. Sledila je tista prava poletna noč, ki se je pričela z večerom, ki so ga s svojim samostojnim koncertom v sklopu Viškega poletja obogatile članice pevskega zbora La Vita. Koncert je bil posebno, čarobno doživetje kulturnih in družabnih užitkov, za kar se iskreno zahvaljujemo pevkam zasedbe, ki so navdušile s svojim nastopom, pevovodkinji Klementni Mikec Korpič, Bojanu Maroševiću, dramskemu igralcu, ki je v hrvaškem jeziku vodil kulturni program ter pianistu Otu Plavčaku, ki je njihovo glasbeno izvajanje popestril z odlično klavirsko spremljavo. Sledil je družaben večer ob glasbi, kjer smo skupaj z gosti na koncertu zaplesali in se zabavali dolgo v noč.

Naslednji dan smo si privoščili trenutke v prelepi, neokrnjeni naravi, kjer se prepletajo neskončne energije sonca, turkizne barve kristalno čistega morja in petje škržatov. Zapeljali smo se z ladjico in dan končali ob degustaciji viških vin. Skupaj smo pripravili presenečenje pevkam zasedbe »La Vita«, saj smo se ostali udeleženci povezali v tamkaj nastali »pevski kompoziciji«, ki je v akustičnih prostorih kleti presenetila s starimi pesmimi, ki so nas nekoč povezovala v prostoru in času Jugoslavije.

Naslednji dan smo se odpravili proti Komiži, ki je že od nekdaj mesto ribičev in poljedelcev, obdano z vinogradi in nasadi agrumov. Srečali smo se s patronažno medicinsko sestro na otoku, ki nam je predstavila vlogo in pomen dela otoške medicinske sestre ter celotnim timom tamkajšnjega Doma zdravlja.

Polni vtisov smo se 7. septembra odpravili proti domu in med potjo zapisali nekaj utrinkov, ki jih želimo deliti z vami. Udeleženci strokovne ekskurzije so jih takole opisali:

Utrinek s samostojnega koncerta PZ La Vita na Visu.

Nad vse uspešno ste opravile pevsko poslanstvo tako v Splitu, kot kasneje na Visu.

Še dolgo se vas bodo ganjeni spominjali v Kliničnem centru Split, Domu starostnikov na Visu, v Visu.

S pesmijo se gradijo mostovi in ve ste zgradile mogočen most med Mariborom in Dalmacijo. Ponosni smo na vas.

Viška zgodba – doživeta in nepozabna (strokovno, kulturno in družabno); drage La Vitke – iskrene čestitke – bilo je veličastno.

Prijetno smo se imeli, veliko lepega doživeli, si sprostiti srce in dušo v čudoviti družbi svojih strokovnih sodelavcev.

Uživala sem ob lepotah neokrnjene narave in ob prijaznih ljudeh; La Vitke pa so vsak dan še polepšale, saj so nam s svojimi glasovi božale srce in me že s tem, da sem smela biti v njihovi družbi, obogatile. Hvala!

Hvala vam, La Vitke, da sem lahko z vami uživala lepe trenutke Viške zgodbe.

Všeč mi je bilo slišati domačina, ki je rekel: "Nisem vedel, da znajo Slovenke tako lepo peti."

Od sedaj naprej bom gledala na življenje spet z malo drugačnimi očmi, če mi bo težko, bom pomislila na lepote Visa, ki smo jih še polepšale z našo pesmijo; Dobra energija posameznika je odraz našega dobrega in prijetnega počutja v skupnem sobivanju.

Enostavno: štiri dni odklopa, dobre družbe, nepozabnih spontanij, novih spoznanj in obilo, obilo smeha ...

Krasno! S prijetno, zabavno, razpoloženo voljo smo odprli srca sebi in drugim. Še sonček je začutil to neizmerno energijo in gorel ter žarel je z nami do konca. Lepo se je malce sprostiti in pozabiti na skrbi. Hvala vsem za nepozabne trenutke.

Urgentno je to treba ponoviti! La Vita – zelo ste nas razveselili, uživali smo vsako minuto z vami.

Hvala vam, da sem lahko bila del vaše zgodbe. Bilo je nepozabno.

Lepo je bilo potovati z vami na nepozabno potovanje, ki je bilo sproščujoče tako za dušo kot telo.

Drage naše La Vitke, najlepših stvari ne moremo ujeti, ne prijati, lahko pa jih čim lepše doživimo in delčke vaših izpetih pesmi v svoj kotiček srca shranimo. Hvala vam. Bile ste enkratne in neponovljive. Manj je več.

Lanskoletni predlog Viške zgodbe se je udejanjil, La Vite hvala vam, bilo je krasno.

Drage La Vite, izjemno dobro ste odpele na koncertih, saj me je ganilo globoko v srce in delček te Viške zgodbe me bo v življenju spominjal na vas z velikim spoštovanjem.

Da, iz La Vitk ste postale velike La Vite.

Težko se je izraziti z besedami, to lahko samo občutiš – pozitivizem, smeh, nova prijateljstva ... Hvala, da smo lahko skupaj doživljali to Viško zgodbo.

Ponovno smo dokazali, da znamo uživati v življenju – hvala za lepo izkušnjo.

Prečudoviti štirje dnevi, polni smeha, radosti in predvsem spontanega druženja in ustvarjanja – tega ne bomo pozabili.

V veselje nama je bilo spoznati tako tople, srčne, simpatične, zabavne in energične ljudi; uživale smo ob spontanem zdravstvenem osebju, čudovitem okolju in prelepem petju.

Še naprej bomo delali in uresničevali naše zamisli – skupaj.

Z vami sem bila prvič, a sigurno ne zadnjič. Spoznala sem veličino ljudi, sodelavcev še iz druge – bolj osebne plati.

Vesela sem, da smo lahko slovensko pesem ponesli v srca tukajšnjih ljudi.

Nisem ravno neki govornik, zato se javno nisem mogla zahvaliti vsem La Vitkam, da so me sprejele medse; na Visu sem se počutila enkratno in nepozabno. Hvala vam.

Peti v pevskem zboru La Vita nama pomeni zelo veliko; veseli sva, da nam je koncert, na katerega smo se pripravljali z velikim veseljem, v celoti uspel; naša zborovodkinja je alfa in omega in brez nje bi La Vita bila „La Morbida“; ponosni sva na uspeh.

Zahvaljujemo se vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da se je Viška zgodba tako krasno odvijala; srečne smo, da smo skupaj preživele tako lepe trenutke, se med seboj še bolj spoznale in še bolj povezale. Hvala!

Bili smo kompatibilna družba z eno dušo – zdravo in ljubečo, ki se je zlila s sfero otoka Visa; ostali so nam lepi spomini in zelo dobra družba.

Bilo je prečudovito in upam, da še kdaj ponovimo.

Sem preživel, hvala.

Vrnili ste naju v razposajenost mladosti in sproščene zabave.

Ti štirje dnevi so bili zame najlepše darilo za 50. rojstni dan; podarila mi ga je moja hči; seveda pa ste mi ga še dodatno oplemenitile prav ve, La Vitke, s svojo pesmijo, dobro voljo in krasno organizacijo; imela sem se prečudovito. Hvala vam!

Pesem in smeh sta nam ogrela srca.

La Vita in Vis – čudovito, enkratno, neponovljivo ...

V teh dnevih se nama je veliko vtisnilo v spomin (pozitivna energija, smeh, pesem, okolica); bilo je lepo.

„So dnevi, so leta in so pomladi, ko se imamo preprosto radi. So trenutki, ko je treba na novo začeti in so ljudje, ki jih je treba preprosto objeti.“ (povzeto po B. Zdolšek)

So dnevi in trenutki, ki pustijo sledi. In ti trenutki in sledi čudovitega druženja bodo ostali v mojem srcu.

Hvala za prečudovito potovanje in program; napolnili smo si baterije; veselimo se novega potovanja in druženja.

skreno sem hvaležna moji dobri prijateljici in sodelavki, da me je pritegnila v to čudovito skupino. Bili so nepozabni in popolni štirje dnevi. Po dopustu si ne morem zamisliti lepšega nadaljevanja delovnega leta. Hvala vsem, ki ste prispevali k tem lepim spominom.

Za nami so dnevi povezovanja, gradnje mostov s kolegicami iz sosednje Dalmacije. Hvala za prelepe trenutke, ki smo si jih podelili. In drage La Vitke, v nas ste prebujale in prebudile gradnike iskrene ljubezni in dobrote, po katerih kliče ta svet.

Vsaka pot se začne in konča; na srečo ostanejo spomini, ki nas bodo še dolgo spominjali na te lepe trenutke, ki smo jih preživele skupaj; vse ste asice ...

Končno so naše sanje odsanjane. Zakaj sanje? Preprosto zato, ker se nam je pred dobrim letom zdelo, da so sanje o Viški zgodbi nedosegljive. Vendar smo dokazale, da se s pridnim delom in dobro organizacijo lahko doseže tudi nemogoče. Tako „naš“ Vis je „pod streho“, bile smo več kot odlične, podobna zgodba se lahko drugič zgodi „z lahkoto“; hvala vsem, ki ste nas spremljali in z nami sooblikovali skupno Viško zgodbo.

Moje La Vitke,

pravijo da smo vsi, ki se kakorkoli ukvarjamo z glasbo, drugačni. Kljub temu, da sem se z glasbo aktivno ukvarjala v mladosti, so me velike spremembe v življenju prisilile, da sem glasbo potisnila na stran. Hvaležna sem usodi, da me je po velikih preizkušnjah zopet vrnila v objem glasbe. Moj življenjski sopotnik, ki se aktivno ukvarja z glasbo, je začutil, da bom popolnoma srečna le, če se bom ponovna ukvarjala z glasbo, zato me je k temu vedno vzpodbujal. Zelo me je razveselilo povabilo Danice, ki je vedela, da rada pojem, da se pridružim ženskemu pevskemu zboru Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Maribor. Tu sem se srečala s Tino, našo dirigentko, ki me je takoj sprejela med altistke. To je bil zame velik izziv, saj sem bila do sedaj vajena peti melodijo, sedaj pa sem se našla v drugem altu, ki je pomemben za harmonijo zbora. Vsak prihod v novo okolje je težak, kljub temu, da sem nekaj pevk že poznala. Vendar pa sem se začela po nekaj vajah in nastopih počutiti, kot da sem že dolgo med vami, drage kolegice. Srede so postale dan, ko je moja družina sprejela dejstvo, da imam vaje, da se tega dne veselim in da je ta dan namenjen mojemu hobiju, ki me neizmerno razveseljuje in osrečuje. Naše druženje je postalo več kot samo vaje in nastopi. Stkala so se prijateljstva, vse smo začutile, da smo majhen, a pomemben člen velike družine – La Vitk. Veselim se nastopov, čeprav je včasih tudi naporno. Smo zbor, ki ogromno nastopa, zavedajoč se svojega globjega poslanstva, saj neujemo samo na koncertih, ampak del svojega pevskega znanja delimo tudi z ljudmi, ki so včasih pozabljeni v svoji usodi, saj se zavedamo da smo tudi in predvsem zdravstveni delavci. Potem je prišel Vis. Vse smo se potrudile, da smo zbrali sredstva. Na pot smo vzele drobna darilca, da z njimi osrečimo ljudi na naših humanitarnih nastopih, bile smo z navdušenjem sprejete, kjerkoli smo nastopale. Vtise je sedaj še težko strniti, saj se je dogajalo toliko nepozabnih stvari, pa vendar je bilo naše druženje na Visu edinstveno in eden mojih lepših doživetij v tem letu. Ne vem, do kod bomo prišle z glasbenim ustvarjanjem, vendar vem, da gremo v smer, ki jo kot amaterke lahko obvladamo. Me pojemo predvsem zase in za tiste, ki cenijo ljubiteljsko kulturo, ki se kaže tudi v naši ob-zborovski dejavnosti. Ponosna in srečna sem, da sem članica zbora La Vita in da sem v tem zboru spoznala veliko čudovitih oseb.

Damjana Jarc

Udeleženci strokovne ekskurzije DMSBZT MB v Komiži, na otoku Vis.

Dame iz zbora La Vita na turneji niso bile samo pevke, ki so pod taktirko umetniške vodje in dirigentke Klementine Mikec Korpič navduševale Višane na vsakem koraku, ampak so po dveh plodnih letih zborovske poustvarjalnosti postale tudi ambasadorke slovenske kulture v najzlahtnejšem pomenu besede. Ko sem jih spremljal na vajah in nastopih, sem užival v njihovem profesionalnem odnosu do zborovskega petja in v njihovi želji, da opravijo svoje poslanstvo na najvišjem umetniškem nivoju. To jim je v celoti tudi uspelo. Lahko bo izzvenelo patetično, pa vendar: s ponosom sem bil droben kamenček v bogatem mozaiku njihove umetniške izraznosti. Zato moram ponoviti že mnogokrat izrečene besede: drage La Vitke, rad vas imam in globoko vas spoštujem. Bojim se le, da se UKC Maribor sploh ne zaveda, kaj ima v hiši, saj niti lastnega praga ne prestopijo mnogi, ki bi to MORALI storiti, da bi slišali petje zbora medicinskih sester, zbora stanovskih kolegic. Drage La Vitke, nikdar ne klonite pred napori in pred samoodpovedovanjem, da nas boste še dolgo, dolgo razveseljevale, bogatile in plemenitile.

S ponosom vaš Bojan Marošević

Iskrena hvala vsem in vsakomur, ker smo tudi s to potjo pokazali, da cenimo, kar imamo.

Da je lepo čutiti naklonjenost, medsebojno povezanost in spoštovanje, ki si jo je vredno izkazovati. Da smo skupaj močnejši, ustvarjalnejši, uspešnejši, preprosto najboljši!

S temi besedami so nas opisali tudi tisti, ki smo jih ob tej priložnosti spoznali.

Drage La Vitke, bile ste prave ambasadorke zdravstvene in babiške nege iz Slovenije, kot pravi naša Klementina, bilo nam je v posebno veselje in privilegij, ker smo bili vaši spremljevalci!

Članice in člani Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Maribor

Gospa Marija Županović, glavna medicinska sestra KBC Split v imenu kolegija glavnih medicinskih sester odpira jubilejni zbornik - Splošne bolnišnice Maribor.

Monografija o luskavici

Avtor: Elko Borko

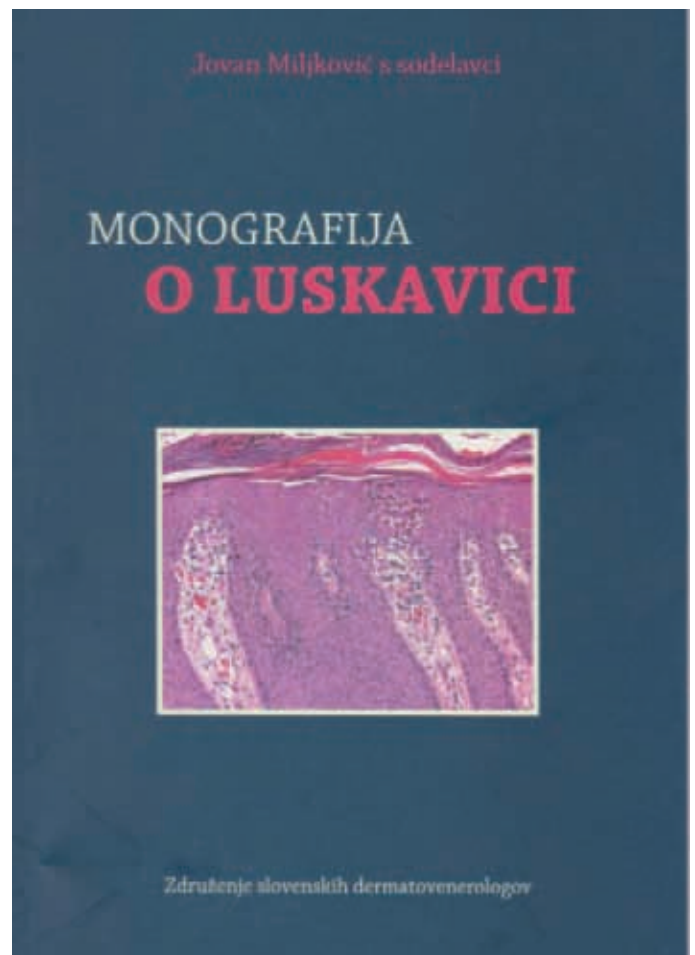
Združenje slovenskih dermatologov je septembra 2015 izdalo monografijo o luskavici, v kateri je urednik, mariborski zdravnik prof. Jovan Miljkovič s slovenskimi strokovnjaki, ki se poklicno ukvarjajo s to dermatološko boleznijo, celovito obdelal to bolezen in bralcu podal pregled najnovejših, v tujem slovstvu, objavljenih ugotovitev. Sodelavci so te znanstveno dokazane ugotovitve obogatili z lastnimi izkušnjami. Knjižica, ki ima nekaj več kot sto strani, je razdeljena na enako pomembna poglavja in jih pri prebiranju ne smemo izpustiti, saj se sicer podre celostna podoba monografije.

V prvem poglavju je prof. Jovan Miljkovič na šestih straneh opisal pomembnejše zgodovinske podatke o luskavici. Prof. Uroš Potočnik je z dr. Matjažem Deželakom, ki delujeta v Centru za humano molekularno genetiko in farmakogenomiko na naši Medicinski fakulteti, napisal poglavje o genetiki luskavice, v katerem sta razkrila številne raziskave iz literature, ki so pokazale vso zapletenost te genetsko pogojene bolezni. Znano je namreč, da pri nastanku bolezni – poleg najpomembnejšega gena HLA-C – pri luskavici sodeluje več kot 40 drugih genov. Odkrivanje genetskih in drugih dejavnikov, kot so na primer okoljski faktorji in manj znano področje epigenetskih mehanizmov, so prispevali k razvoju zdravljenja, saj so se na osnovi teh dognanj razvila nova zdravila, ki lajšajo težave te kronične bolezni. Nadaljevanje tega poglavja predstavlja poglavje o imunopatogenezi luskavice, ki sta jo napisala doc. Aleksander Godnič iz Velike Britanije in prof. Jovan Miljkovič. Bolj zanimivo in tudi bolj razumljivo je poglavje o postavitvi diagnoze pri luskavici, ki sta ga prispevala ista avtorja. Prof. Mateja Dolenc-Voljč iz Dermatovenerološke klinike v Ljubljani je napisala zelo razumljivo poglavje o različnih kliničnih oblikah luskavice. Doc. Iztok Holc, specialist in predstojnik oddelka za revmatologijo v UKC Maribor, je napisal zelo pregledno poglavje o luskavičnem artritisu, ki se razvije pri 40 % bolnikov z luskavico. Asistentka na ljubljanski dermatovenerološki kliniki Vesna Tlaker –Žunter je napisala poglavje o zdravljenju luskavice, ki ga je razdelila v lokalno, sistemsko in na zdravljenje z biološkimi zdravili. Podobno je prof. Borut Šuklje, učitelj na Farmaceutski fakulteti Univerze v Ljubljani, v posebnem poglavju poročal o bioloških zdravilih za zdravljenje luskavice s poudarkom na bioloških zdravilih za zdravljenje luskavice, ki so še v razvoju. Prof. dr. Vita Dolžan iz Medicinske fakultete v Ljubljani je napisala poglavje o farmakogenetiki sistemskega zdravljenja luskavice, ki še ni dostopno v klinični praksi, bo pa v bodočnosti pripomoglo k učinkovitemu zdravljenju luskavice in neželenih so pojavov. V zadnjem poglavju sta dr. Žiga Rotar in prof. Jovan Miljkovič opisala današnje možnosti za zdravljenje z biološkimi zdravili v naši državi.

Knjižica je lično oblikovana in je izšla v nakladi 1000 izvodov.

Urednik prof. Jovan Miljkovič jo je posvetil učitelju in mentorju prof. Alekseju Kanskemu v zahvalo za njegov prispevek k razvoju slovenske dermatologije. Monografija v lepi slovenščini in s skrbno izbranimi slikovnimi dodatki celovito prikazuje razvoj in sedanje stanje pri kliničnem delu z bolniki, ki trpijo zaradi luskavice in komplikacij te kožne bolezni. Monografija je prvenstveno namenjena zdravstvenim delavcem, saj so posamezna poglavja napisana zahtevno in so namenjena samo razgledanim zdravstvenim delavcem. Iz opisa vsebine lahko razberemo, da bi se monografija lahko skrajšala, saj se v nekaterih poglavjih ponavljajo podatki o zdravljenju, predvsem z biološkimi zdravili. Prav tako bi avtor z obema recenzentoma lahko bolj dosledno poskrbel za enotno prikazovanje pogostnosti bolezni in tudi opis pogostnosti luskavičnega artritisa, saj je med 30 % in 40 % občutna razlika.

Ne glede na opisane pomanjkljivosti smo dobili pomembno strokovno publikacijo, ki jo je uredil mariborski zdravnik in v kateri so sodelovali pomembni slovenski strokovnjaki s področja dermatološke prakse in raziskovalci obeh Medicinskih fakultet. Monografija sodi v knjižnico vsakega širše razgledanega slovenskega zdravnika.

Ob stoletnici smrti magistra kirurgije Feliksa Ferka, zdravnika v naši bolnišnici od 1866 do 1892

Avtorja: Elko Borko, Gregor Pivec

Mariborski zdravnik Feliks Ferk se je rodil pri Sveti Barbari, danes Koreni (Oberrunz), 20. novembra 1847. Njegov oče Franc Ksaver Ferk (1808–1888) je bil ranocelnik in posestnik v tem kraju in je opravljal naloge okrajnega kirurga. Feliks je na željo očeta in matere Rose, rojene Lippitsch (Lipič), dobil ime po svetniku Felixu de Valoisu.

Feliks je bil najstarejši med sedmimi otroci. Osnovno šolo je obiskoval v domačem kraju, nato pa je v Mariboru dokončal štirirazredno nižjo gimnazijo. Da bi čim prej postal zdravnik-ranocelnik in pomagal svojemu očetu Francu, ki je v tistem času oslepel, se je vpisal na obstoječi kirurški (ranocelniški) oddelek v bližnjem Gradcu. Zgodovinar medicine prim. Eman Pertl je v »Dopolnitvah in pojasnilih k nekaterim poglavjem v Zborni-

ku SBM (1855–1955)« sicer zapisal (glej Naša bolnišnica, marec 1977, št. 2, stran 4), da se je Ferk »vpisal na tedaj še obstoječi kirurški oddelek medicinske fakultete na Dunaju«, vendar meniva, da so podatki drugih Ferkovih biografov bolj točni in da je končal študij kirurgije v Gradcu.

Med študijem je privatno dokončal še peti in šesti razred gimnazije in nato s samo 19 leti postal magister »chirurgiae« in »obstetriciae«, kar je po spominu starejših domačinov imel zapisano na svoji vizitki. Pri očetu se je zaposlil kot pomožni zdravnik in si izkušnje nabiral s praktičnim delom. Bil je tudi član mariborskega gremija kirurgov, kjer prav tako ni podatka o kraju študija. Ko je leta 1866 umrl takratni bolnišnični operater Ignac Anton Hackl, so na njegovo mesto postavili magistra Feliksa Ferka. V bolnišničnem poročilu se je prvič pojavil decembra 1866.

Slepemu očetu Francu Ferku, ki je kljub zeleni mreni še vedno opravljal svoj poklic, je po odhodu Feliksa v Maribor, pomagal mlajši sin Friderik. Bil je prav tako ranocelnik, ki pa je že v začetku leta 1871 umrl. Zanimivo je, da je Franc Ferk od svojih petih sinov štiri usmeril v zdravstvo; poleg Feliksa in Friderika še Adolfa, ki je služboval v Križevcih pri Ljutomeru in najmlajšega Maksimiljana, ki je umrl med študijem medicine. Po odhodu Feliksa v mariborsko bolnišnico in prezgodnji smrti Friderika je slepemu očetu pri zdravniškem delu pomagal dr. Josip Lebar, ki se je poročil z njegovo hčerko Faniko in ki je bil dedek kasnejšega bolnišničnega zdravnika pulmologa prim. Zdenka Šalde. Njegova mama Angela Šalda je napisala obsežno poročilo o družini Ferk in Lebar, ki ga je za svoj opis življenja mag. Feliksa Ferka uporabil že prim. Eman Pertl. Dr. Josip Lebar je po smrti ranocelnika Adolfa Ferka, ki je služboval v Križevcih pri Ljutomeru, odšel v ta kraj in nadaljeval z zdravniškim delom, vendar je žena Fanika kmalu po preselitvi umrla. Ostarelemu in slepemu očetu je od takrat pri zdravniškem delu – vse do njegove smrti – pomagala druga hčerka Marija, poročena Kristl, ki so jo domačini poznali in klicali Mariča. Njeni potomci še danes živijo na Koreni.

Magister Feliks Ferk se je preselil v Maribor in se z mladostnim zanosom posvetil zdravništvu. Zaradi sposobnosti in pridnosti ter seveda tudi sreče, saj sta bila v bolnišnici samo dva zdravnika, je opravil nekaj uspešnih operacij v uglednejših mariborskih družinah, kar mu je prineslo sloves spretnega zdravnika operaterja. Po podatkih poročevalcev se mu je sočasno povečala tudi privatna praksa. O tem so že takrat zapisali: »Čeravno je reveže in dijake brez izjeme zdravil brezplačno in jim dajal še podporo za zdravila in za izboljšanje hrane, si je mogel že v teku par let pri Sv. Barba-

Feliks Ferk.

Kirurški gremi 1867.

ri blizu doma kupiti vinograd za 28.000 goldinarjev, pozneje še kmetijo z razsežnimi gozdovi.«

Magistra kirurgije Feliksa Ferka so leta 1872 imenovali za ordinarija kirurškega oddelka Splošne bolnišnice v Mariboru in po mnenju mariborskih avtorjev zgodovine medicine ga lahko smatramo za prvega vodjo kirurškega oddelka naše bolnišnice. V tem času se je bolnišnično zdravljenje izvajalo v nekoliko dozidani Prosenjakovi hiši, v katero se je bolnišnica z današnjega Slomškovega trga preselila leta 1855. V bolnišnici ni bilo samostojnih operacijskih prostorov; v te namene so uporabljali upraviteljevo pisarno, ki so jo po potrebi spremenili v bolniško sobo, šivalnico ...

Prostorske razmere so se v bolnišnici izboljšale šele leta 1882, ko je bila izgrajena prva polovica novega medicinskega oddelka. V njem so bile štiri dvorane za bolnike, ena operacijska dvorana in kuhinja. V to novogradnjo so preselili moški oddelek, ženske pa so ostale v Prosenjakovi hiši. Ker je bil mag. Ferk zadolžen tudi za porodništvo, se s to pridobitvijo njegovi delovni pogoji niso preveč izboljšali.

Leta 1873 so na zadnji seji mariborskega kirurškega gremija sklenili, da se društvo razpusti, premoženje pa se prenese novemu zdravniškemu društvu v Mariboru. Med podpisniki tega sklepa je bil tudi mag. Feliks Ferk. Po mnenju prim. Emane Pertla je kot edini Slovenec predlagal in podpiral ustanovitev lastnega zdravniškega društva. Od 17. maja 1862 je namreč že delovalo Štajersko zdravniško društvo (Verein der Ärzte in Steiermark), ki je pričakovalo, da se bodo mariborski zdravniki vključili v njihovo društvo. Zdravniško okrajno društvo v Mariboru je bilo ustanovljeno že 3. januarja 1876, vendar v seznamu članov nisva našla mag. Feliksa Ferka, kljub temu, da je bil takrat že imenovan za ordinarija kirurškega oddelka. Verjetno je imel zaradi svoje uradno nižje medicinske izobrazbe nekatere težave, kljub temu, da je bil uspešen zdravnik in so ga nazivali zdravnik, v poročnem dokumentu pa je bilo zapisano, da je ženin Feliks Ferk doktor kirurgije. (Vir: NŠAM, PMK Maribor, Sv. Marija 1874–1888, str.86)

8. avgusta 1877 se je poročil z bogato vdovo Pavlino Pfrimer, ki je imela iz prvega zakona sina Roberta. Mag. Feliks Ferk ga je po

pričevanju njegovih sodobnikov in po njegovih zapisih v oporokah imel rad kot lastnega potomca in iskreno je žaloval, ko je Robert po dveh letih v starosti 8 let umrl zaradi epidemije davice, ki je razsajala na mariborskem področju. Po smrti otroka je žena Pavlina podedovala precejšnje premoženje; med drugim tudi večjo hišo z dvema vrtovoma na Tegetthoffovi ulici 56, sedanji Partizanski cesti.

Naporno delo zdravnika v bolnišnici in privatni praksi ter gospodarjenje z lastnim in ženinim premoženjem so načeli njegovo zdravje. Prav zanimivo je, da je o njegovih težavah z zdravjem poročal celo časopis »Marburger Zeitung«, ki je bil nemški časopis in je izhajal v našem mestu od leta 1862 do 1945.

Zaradi tega je po 26 letih uspešnega dela v bolnišnici, kar dokazujejo številne zahvale v slovenskem in nemškem mariborskem časopisu, ki so jih že takrat objavljali zadovoljni bolniki, odpovedal službo v bolnišnici in celo prenehal z opravljanjem privatne prakse.

Poslej je z ženo prezimoval v Mariboru, čez poletje pa sta živela v večji hiši na svojem posestvu pri Sv. Barbari, ki še danes stoji na vrhu pobočja in je delno zaščiten z zidom, ki ga je dal postaviti mag. Feliks Ferk, da bi zmanjšal moč vetra, ki tam pogosto silovito piha. Ferk se je izkazal tudi kot gospodarstvenik, saj je svoje vinograde obnavljal s tedaj novimi proti boleznim odpornimi ameriškimi sortami in sadil bolj donosna sadna drevesa v svojih sadovnjakih.

1. januarja 1899 je umrla njegova žena Pavlina in podedoval je vso njeno premoženje. Že naslednje leto se je drugič poročil z Nino Greisdorfer, hčerko mariborskega sodnika, a tudi v tem zakonu ni bilo otrok.

Po mnenju sodobnikov je bil mag. Ferk v obeh zakonih srečen, saj je tudi sicer bil skromen in varčen, ni zahajal na zabave, ni kadil in ni pil. Bil je prijeten družabnik, ki se je izogibal skrajnostim, zato je bil priljubljen tudi med Nemci, kljub temu, da sta bila njegova slovenska narodnostna naravnost in krščansko privzgojena darežljivost obče poznana.

Tako je po letu 1892, ko je občasno prenehal z zdravniškim delom, kot dober kristjan brezplačno zdravil reveže, ves čas pa posvetil delu za blagor slovenskega naroda.

Feliks Ferk, zdravnik in posestnik, je bil član ravnateljstva Mariborske posojilnice, kjer je aktivno deloval več kot 35 let, in sicer od njene ustanovitve leta 1882 pa do svoje smrti. Bil je član slovenske čitalnice, ustanoviteljski član Slovenske matice, dolgoletni odbornik katoliškega tiskarskega društva, ki je imelo v lasti takratno tiskarno sv. Cirila v Mariboru, pokrovitelj v »Mariborski podružnici družbe sv. Cirila in Metod«, poleg škofa in župana mesta Maribor je bil odbornik za zidanje nove cerkve Matere Milosti v Mariboru (1892) in član Zgodovinskega društva v Mariboru, pri sv. Barbari pa je bil krajevni šolski oglednik.

Mariborčanom in vsem Slovencem je poznano, da je imel pomembno vlogo pri gradnji Narodnega doma, saj je bil član gradbenega odbora in je njegovo ime še danes zapisano na marmorni spominski plošči v preddverju Narodnega doma in v listini, ki so jo med obnovitvenimi deli našli v kupoli Narodnega doma,

danes pa jo hranijo v Pokrajinskem arhivu v Mariboru.

Februarja 1892 so v Mariboru ustanovili društvo »Dijaška kuhinja« in v sedemčlanskem odboru je magister kirurgije Feliks Ferk prevzel naloge blagajnika.

V tem času se je njegovo zdravstveno stanje spreminjalo; od izboljšanj, ki so jim sledila obdobja z velikimi težavami in mnogokrat se je zdelo, da je tik pred smrtjo. Njegova narava je kljubovala vsem črnim napovedim vse do 15. septembra 1915, ko je brez potomcev umrl na svojem posestvu pri sv. Barbari. Pokopali so ga na krajevnem pokopališču v grobnici, ki ima obliko mavzoleja v dorskem stilu, ki jo je že med svojo boleznijo leta 1906 zgradil za prvo ženo, priljubljenega pastorka Roberta in zase.

Večino svojega premoženja je zapustil dijaškemu skladu »Feliksa in Pavline Ferk«, ki je pred drugo svetovno vojno s štipendijami podpiral slovensko učečo mladino.

20. novembra bo Mediko-historična sekcija SZD in Znanstveno društvo za zgodovino zdravstvene kulture pripravilo srečanje z domačini, na katerem se bomo spomnili tega mariborskega zdravnika in slovenskega rodoljuba ter dobrotnika mladine.

Duhovna oskrba v UKC Maribor

Katoliška cerkev ima kapelo Antona Martina Slomška v zgradbi Oddelka za ORL in očne bolezni, in sicer v kleti 2. Dostop do kapele je iz smeri drugih oddelkov možen po podzemnem hodniku. Sveta maša je vsak dan od 19.24 do 19.54, kar pacientom omogoča vrnitev na oddelek do 20. ure. Duhovnik je dosegljiv na telefonski številki 031467846.

- Sveta spoved je pred sveto mašo ali po njej in po dogovoru.
- Obisk duhovnika, ki ga lahko pokličete ob vsakem času, honorira UKC Maribor.
- Verski tisk bolnikom poklanja Slovenska Cerkev.
- Evangeličanska cerkev ima sedež na Trubarjevi ulici 1 v Mariboru. Dosegljivi so na številki 02250 21 60.
- Srbska pravoslavna cerkev ima sedež na Tržaški cesti 13 v Mariboru. Dosegljivi so na telefonski številki 031 774-394.
- Islamska skupnost v Sloveniji ima v Mariboru sedež na Zagrebški 47. Dosegljivi so na telefonski številki 031838-548.

Zahvale

Spoštovani,

25. avgusta 2015 sem bila obravnavana na Oddelku za pljučne bolezni – Internistična alergopulmološka ambulanta. V tej ambulanti sem bila prvič in bi rada povedala, da sem bila prijetno presenečena. Vse vaše osebe, še posebej g. Primož Horvat in asist. mag. Jurij Regvat, so bili prijazni z menoj in me seznanili s postopki, ki se nanašajo na moje težave. Na kratko povedano, kot da sem za njih najbolj pomembna. Bila sem pomirjena, ker sem vedela, da sem v dobrih rokah.

Lucija Vouk

Včasih na najslabših krajih in v najtežjih trenutkih srečaš ljudi, ki ti podarijo pozitivno energijo in te navdihnejo za ponovno iskanje optimizma. Ker take ljudi le redko srečaš v bolnišnici, moram poudariti, da je glavna medicinska sestra na Oddelku za splošno ginekologijo in ginekološko urologijo tako lepa, svetla izjema in neverjeten vzor svojim sodelavcem. Prepričana sem, da s svojim odnosom do dela tako vpliva na celotno osebo, ki je neverjetno prijazno in ustrežljivo. Takšne ljudi, ki imajo izjemno sposobnost vodenja, čut do sočloveka, pravi pristop do pacientk, bi morali vedno postavljati na vodilne položaje. Najlepša hvala za skrb in prijaznost gospa Cvetka Podkrižnik.

Hvaležna pacientka

Spoštovani,

V vaši oskrbi sem bil od 5. 9. do 15. 9. 2015 po zlomu 12. vretenca. Na srečo in ob izdatni meri vrhunskega znanja vaših kirurgov (doc. dr. Igor Movrin) in zdravnikov ter ostalega strokovnega osebja še vedno lahko hodim. Dvomim, da obstajajo dovolj močne besede, ki bi opisale mojo hvaležnost za vse, kar ste zame dobrega storili. Želim vam obilo uspehov na vaši plemeniti poti dela še naprej!

Aljaž Savič

Prisrčno se zahvaljujem celotni zdravstveni ekipi, ki me je rešila bolečin zaradi vnetega slepiča. S svojim delom in odnosom do pacientov ste lahko po mojem mnenju v ponos celotnemu UKC Maribor in vsem bolnišnicam po naši državi. Še enkrat hvala vsem in vsakemu posebej!

Danilo Motaln

Zahvala Oddelku za travmatologijo

Sem Zlatko Hrenčič in bi se rad zahvalil za zelo korekten in pošten odnos osebja na poškodbenem oddelku v Univerzitetnem kliničnem centru Maribor. Po nesrečnih okoliščinah sem se znašel na poškodbenem oddelku. Najprej bi pohvalil sprejem v bolnišnici - od reševalcev do celotne ekipe v sprejemnih ambulantah oddelka do sester in zdravnikov. Sem invalid od rojstva (spastik) in imam omejitve pri gibanju. Povsod so mi pomagali tako, da sem jim bil hvaležen za pomoč in razumevanje. Najbolj pa sem jim hvaležen, da sem imel občutek, da sem obravnavan kot pacient in ne kot številka.

Nisem pričakoval usmiljenja, temveč korekten odnos osebja in točno to sem dobil. Zato se jim še enkrat zahvaljujem. Ostali mi bodo v zelo lepem spominu. Še enkrat hvala osebju travmatologije, ne bom vas pozabil.

Zlatko Hrenčič

Spoštovani,

Sem Živa Frešer, študentka 3. letnika Fakultete za zdravstvene vede v Mariboru. Zadnje klinične vaje sem opravljala v UKC Maribor, Klinika za kirurgijo. 10 dni je bila moja mentorica Katarina Jerenko. To je medicinska sestra, ki je venomer nasmejana, prijazna, vestna, skrbna, pozitivna, srčna, komunikativna, potrpežljiva in predana svojemu delu. Naredi vse, kar je dobro za pacienta. Če je le mogoče zagotavlja pacientu dostojanstvo in intimo. Po oddelku širi pozitivno energijo. S toplim nasmehom in odnosom naredi dan prijetnejši in prijaznejši.

Spoštljiv odnos nima samo do pacientov, temveč tudi do sodelavcev in študentov. V tim sem bila zelo dobro sprejeta, saj me je vključevala v timsko delo in vsakodneвне aktivnosti. Pomagala mi je pri osebnem razvoju in napredku, me usmerjala in vodila z nasveti in pojasnili. Z zaupanjem vame mi je dvignila samozavest in zaupanje v svoje znanje. Na vsa moja vprašanja mi je podrobno odgovorila.

Izgovora, da nima časa, nisem slišala. Ogromno dela in pomanjkanje kadra na oddelku je ne vržeta iz tira. Delo si skrbno in dobro organizira. Svoje delo obvlada, zato delo na oddelku teče gladko.

Je mentorica, ki si jo lahko želi vsak študent. Prav zaradi nje so klinične vaje na kirurškem področju moja najboljša praksa v vseh treh letih šolanja na FZV. Praksa, kjer sem se naučila največ. Praksa, kjer nisem dobila samo strokovnega znanja, temveč tudi osebno rast. Praksa, ki mi bo ostala v najlepšem spominu.

Vse pohvale Katarini Jerenko.

Živa Frešer

Staršem za pogum ter zdravnikom in sestram v zahvalo!

13. avgusta 2014 je napočil čas, da se Matevž v 27. tednu nosečnosti poslovil od zavetja maminega trebuha. Ko ga je dr. Lampeljeva vzela iz posteljice, je zajokal, polulal vse naokrog, več pa sam ni zmožel. Takrat težek 970 g in dolg 37 cm je bil predan v skrbne roke dr. Pogorevca, ki je Matevža skupaj z dr. Kaničevo, dr. Štelcarjevo, dr. Miksičevo in dr. Homšakom v prvih mesecih življenja na presvetlem novem okolju učil dihati (kar je trajalo neverjetno dolgo, ampak je po dveh mesecih in pol le znal uporabiti pljuča), lulati (pri 12 dneh starosti je Matevž obiskal Ljubljano, saj v Mariboru več ni želel lulat, pa si je že v rešilcu na poti v UKC Ljubljana premislil in nehal strašiti z dializo), ohranjati zadostno količino krvi (trikrat je bil prejemnik tuje krvi - hvala krvodajalcem), uporabljati možgane (čeprav je zakrvavel v možganih), gledati (zelo so pazili na oči in je vid brezhiben, kljub dolgotrajnemu dodajanju kisika) itd. Zala, Mojca, Irena, Romina, Janja, Ines, Tanja, Urška, Lidija, Zdenka, Breda, Zmaga pa so kot nadomestne mame umile pokakano zadnjico, preoblekle pokakano posteljo (ker je z veseljem kakal ravno med menjavo plenice), ga predolgo hranile po sondi in se ob njem namučile (no, zelo se je trudil tudi on) ob prehajanju na stekleničko (fant je pred stekleničko sprejel celo dojko in s tem izjemno osrečil svojo mamo). Matevž se je tudi doжил (najprej v kombinaciji z adaptiranim mlekom in od 10. meseca naprej ob gosti hrani) do svojega prvega rojstnega dne. Pokazale so mu predvsem, da je svet prijazen in nežen (tudi ob treh ponoči, ko je smel s sestrami čvekati ob skodelici kave).

Po čustveno nabitih 112 dneh življenja v bolnišnici je Matevž spoznal svojega brata, babici in dedka. Ostali nestrpni svet je še počakal nekaj mesecev.

Matevž je ob svoji prvi torti tehtal 5600g in bil dolg 65 cm. Praznovali smo kar štiri dni. Se razume.

Hvala vsem, zaradi katerih lahko gledamo Matevža odraščati. Nikoli vas ne bomo pozabili.

Mama Urška in oče Mitja

Zahvala

Izrekam srčno zahvalo vsem zaposlenim za profesionalno in strokovno obravnavo bolnika. Posebej pa bi se rad zahvalil dr. Stojanu Potrču za strokovno in uspešno opravljen operativni poseg, ki mi je omogočil kvalitetno življenje v prihodnje. S spoštovanjem želim še veliko uspešnosti pri zdravljenju različnih obolenj,

Ivan Gavez

Pozdravljeni!

Pišemo z namenom, da se iskreno zahvalimo za ves vaš trud. V teh dneh smo se vrnili iz mariborske porodnišnice, kjer se je rodila naša prvorojenka.

Najprej naj povemo, da smo že pred tem zaupali vaši strokovnosti, a kljub temu bili presenečeni nad odnosom in delom uslužbenk in uslužbencev v porodnišnici. Začelo se s samim sprejemom, kjer so babice rahlo razdraženo in nestrpno nosečnico sprejele odprtih rok in nasmejanih obrazov. Med sprejemom se je razblinil vsak dvom o strahu in vzpostavilo se je domače vzdušje. Že pred vstopom v porodne sobe se je pokazalo zanimanje za želje nosečnice in partnerja. Porod je potekal hitro, vzdušje v porodni sobi je bilo intimno in prijetno, za kar je "kriva" tudi babica, ki je porod spremljala. Njene besede in geste so bodočo mamico pomirjale in ji dajale spodbudo, njena strokovnost pa je poskrbela, da se je nosečnica popolnoma predala in izgubila poslednji dvom, ki se je porajal v njej. Resnično smo veseli, da je naš porod usmerjala oseba, ki to delo opravlja s srcem in popolno zavzetostjo. Naša porodna izkušnja je bila izjemna in želimo si, da bi jo izkusila vsaka družina, ki prestopi vaša vrata. Zato se iskreno zahvaljujemo ga. Ireni Maguša za topel in prijeten sprejem in ga. Nastji Pavel za pričaran pravljичni življenjski dogodek, ki bo za vedno spremenil naše življenje.

Še enkrat hvala vsem strokovnim delavcem, ki so poskrbeli, da smo zdravi zapustili vašo ustanovo in se prijetno počutimo v domačem okolju.

Najlepša hvala in lep pozdrav,
Tanja Lorbek in Marko Koroša

Spoštovani zaposleni na Oddelku za pljučne bolezni,

Ob zaključku šolskega leta in pripravah na leto, ki je pred nami, znova ugotavljamo, da je naš uspeh v močni povezavi z našimi partnerji, med katere sodite tudi vi. Zato dovolite, da se vam tudi letos iskreno zahvalimo za vse priložnosti, ki ste nam jih omogočili, da smo našim dijakom s skupnimi močmi odprli nove možnosti in jim ponudili neprecenljive izkušnje. Zahvalili bi se za izkazano pripravljenost in vsestransko pomoč pri delu z mladimi. Odzivi, s katerimi so se dijaki vračali od vas, so resnično čudoviti.

Iskreno upamo, da bo naše sodelovanje tudi v prihodnje tako uspešno.

S spoštovanjem,

Organizatorica praktičnega pouka Eva Črešnar Dvornik in ravnateljica Katja Rek iz Srednje zdravstvene in kozmetične šole Maribor

Ob nenadomestljivi izgubi našega moža, očeta, dedka in tasta Antona Borovnika, bi se radi zahvalili vsem, ki ste nam nesebično pomagali v času njegove bolezni.

Posebna zahvala gre dr. Vesni Ribarič Zupanc ter dr. Maji Majal iz oddelka za Hematologijo, ki sta nam vlivali upanje in moč ter nam pomagali z spodbudnimi in tolažilnimi besedami. Vemo, da sta storili vse, kar je bilo v njuni moči in še več, vendar bolezen je bila vseeno močnejša.

Iz vsega srca bi se radi zahvalili še dr. Meti Penko, ki si je vedno vzela čas za našega očeta, mu svetovala in mu skušala čim bolj pomagati. Hvala vam za vsa za vsa vaša dejanja, ki ne bomo nikoli pozabili.

Na koncu bi se radi zahvalili celotnemu kolektivu Oddelka za nalezljive bolezni in vročinska stanja za strokovno pomoč, nego in zdravljenje. V tolažbo nam je, da se je njegova zadnja pot končala na oddelku, kjer se je najboljšo počutil. Vsi ste bili enkratni, zato ne bomo naštevali imen, saj imate vsi veliko srce.

Olga Borovnik iz Rač z družino

Šale

Noseča mamica vpraša Petrčka:

»Bi imel raje brata ali sestro?«

»Brata!«

»Zakaj pa?«

»Ker sestre dajejo injekcijo!«

* * *

Umrli je znan srčni kirurg. Po pogrebni svečanosti je nad grobom začelo tiktakati veliko človeško srce, izdelano iz kamna in umetnega materiala. Nekdo se je začel glasno smejati.

»Kaj pa je z vami, človek?« se jezi nekdo od udeležencev pogreba.

»Na pogrebu se vendar ni spodobno smejati!«

»Če sem pa pomislil na to, kako bo na mojem pogrebu!«

»In kaj je smešnega pri tem?«

»Jaz sem ginekolog.«

* * *

Natakar leži na operacijski mizi. Pravkar ga je pripeljal reševalni avto. Mimo natakara pride doktor, ki je natakara na videz poznal iz sosednje gostilne.

»Pomagajte mi, doktor!« zaječi natakar.

»Se opravičujem, toda to ni moja miza. Moj kolega pride takoj.«

* * *

»Vas pa od nekod poznam,« ugotavlja zdravnik, ko si ogleda pacienta. »A vas nisem pred leti zdravil zaradi bolezni srca?«

»Ste. To je bilo takrat, ko sem bil bolan na žolču.«

* * *

Medicinska sestra zdravniku: »S pacientom v šestici je nekaj narobe. Vsakič, ko se sklonim nadenj, njegov srčni utrip nenormalno naraste.«

»To ni nič nenavadnega. Drugič si zapnite haljo.«

* * *

Tri medicinske sestre s težavo ujamejo pacienta, ki je nag tekel po hodniku.

»Kaj pa vam je? Zakaj ste pobegnili z operacijske mize?«

»Ker je ena izmed vaših kolegic rekla: »Ne bojte se, operacija slepiča je rutinska in preprosta stvar.«

»Saj to je vendar res!«

»Že, že. Pa tega ni rekla meni - ampak kirurgu!«

* * *

Po pregledu reče zdravnik pacientu: »Dobro kondicijo imate. Osemdeset jih boste dočakali.«

»Ampak jaz jih že imam osemdeset!«

»No! Kaj sem vam rekel?«

* * *

Oče zdravnik reče svoji hčerki: »Si povedala svojemu fantu, da se mi zdi, da ni pravi zate?«

»Sem, očka.«

»In kaj je rekel?«

»Da to ni tvoja prva napačna diagnoza ... «

* * *

»Kaj se pritožujete, sestra?«

»Doktor, prosim vas, da ne režete več tako globoko. Ta teden ste uničili že peto operacijsko mizo.«

* * *

Doktor Novak je dobil Nobelovo nagrado.

Odkril je zdravilo, za katerega še ni bolezni.

* * *

Ko pride dedek v bolnišnico, ga zdravnik vpraša:

»Ata, kako pa naj vas zdravimo?«

»Če lahko izbiram, potem me dajte tako, da bo pogreb v nedeljo ... «

Pravopisni kotiček

Tokrat se bomo posvetili rabi roditelja v slovenskem jeziku. Njegova raba pri zanikanju zadnje čase namreč opazno peša, saj ga izpodriva tožilnik.

Nepravilno: Prosimo, da pakirano zelenjavo ne odpirate.

Pravilno: Prosimo, da pakirane zelenjave ne odpirate.

Nepravilno: Ne zapirajte tega okna, dokler ne prepisete številko prijavnice.

Pravilno: Ne zapirajte tega okna, dokler ne prepisete številke prijavnice.

Nepravilno: Ni potrebno priložiti biometrično fotografijo.

Pravilno: Ni potrebno priložiti biometrične fotografije.

Rodilnik oz. genitiv je drugi sklon. Njegova vprašalnica se glasi: **Koga ali česa?**

Njegova osnovna funkcija je izražanje lastnine, ima pa tudi številne druge funkcije. Uporabljamo ga lahko z naslednjimi predlogi: do, s/z, od, brez, za, iz.

Če glagol torej zanikamo, le-ta ob sebi zahteva samostalnik v roditelju.

Pripravila: Urška Jodl Skalicky

Vir: Slovenski pravopis (2001), Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.

Slovar slovenskega knjižnega jezika. Elektronska izdaja.

Slogovni priročnik Evropske komisije

Izroček predavateljice mag. Rade Lečič

Iz kuhinje

Bučkina juha

Sestavine:

- 3 srednje velike bučke
- 2 žlici masla
- srednje velika čebula
- 3 stroki česna
- sol in poper
- muškadni orešček
- peteršilj
- nekaj žlic kisle smetane

Bučke narežite, nasekljajte čebulo in česen. Maslo raztopite, na njem prepražite čebulo, dodajte bučke in česen. Na hitro prepražite in zalijte s toliko vode, da prekrije bučke – kasneje lahko po občutku dodate še malo vode.

Ko bučke zavrejo, jih solite, poprajte, dodajte malo muškatnega oreščka in pustite vreti 10 minut. Nato juho pretlačite s paličnim mešalnikom in kuhajte še okoli pet minut – če je juha preveč gosta, lahko prilijete malo vode.

Servirajte na krožnik ali v skodelico, dodajte kisko smetano in potresite s svežim peteršiljem.

Kostanjeva torta

Sestavine za 12 oseb:

- 225 gramov temne čokolade
- 6 jajc
- 125 gramov masla
- 435 gramov krompirjevega pireja
- 2 veliki žlici ruma
- 65 gramov sladkorja

za okrasitev:

- skodelica stepene smetane
- nekaj kostanjev

Pečico predhodno segrejte na 180 stopinj, nato čokolado zlopite na koščke in jo stopite v skodelici v mikrovalovni pečici ali v posodi, ki jo pogrežete na ognju. Rumenjake ločite od beljakov.

V eni skledi zmešajte beljake in ščepec soli, tako da dobite čvrsto, vendar ne preveč suho maso. V drugi posodi pa zmešajte kostanjev pire, maslo in sladkor. V to zmes počasi vlijte ločene rumenjake, nato dodajte rum in čokolado. V mešanico postopoma vmešajte zmes z beljaki in soljo.

Zmes vlijte v posodo za pečenje in pri 180 stopinjah pecite 40 – 60 minut. Torto na koncu okrasite s kostanji in sladko smetano.

OBIŠČITE SKB IN SE PREPRIČAJTE O UGODNOSTIH DR. PAKETA

POSEBNA PONUDBA ZA ZDRAVNIKE IN ZOBOZDRAVNIKE

www.skb.si / SKB TEL (01) 471 55 55

V SKB je dobro imeti odprt račun. Ponujamo vam vse, kar pričakujete od dobre banke.

Sestavite svoj Dr. paket in si zagotovite ugodnosti pri osebnih in poslovnih finančah.

Dr. paket vam prinaša:

- do 18 mesecev brezplačnega vodenja Zlatega ali Prestige osebnega računa, lahko pa tudi spletnega bančništva SKB NET ter še vrsto drugih ugodnosti;
- do 36 mesecev brezplačnega vodenja Transakcijskega računa za zdravnike zasebnike.

Z vsemi ugodnostmi
lahko prihranite
do 202 EUR!

Do 31. 12. 2015 izkoristite posebne ugodnosti in še dodatno prihranite:

- brezplačna pristopnina za SPLET KOMPLET (spletno banko SKB NET in SKB TEL telefonsko bančništvo);
- brezplačna odobritev izrednega limita na osebnem računu v enaki viši kot pri prejšnji banki (do 1.500 EUR);
- super obrestne mere in ugodni pogoji ob najemu stanovanjskega, gotovinskega ali avtomobilskega kredita;
- darilo.

! Preverite tudi posebne ugodnosti tudi za zdravnike zasebnike.

V SKB posvečamo posebno pozornost zdravnikom in zobozdravnikom. Pridite in se o naši ponudbi prepričajte sami!

Poslovalnica Maribor I
Ljubljanska ulica 9b, 2000 Maribor
Telefon: (02) 333 85 22

Poslovalnica Maribor II
Ulica heroja Bračiča 1, 2000 Maribor
Telefon: (02) 234 77 20

Poslovalnica Maribor Tabor
Kardeljeva cesta 94, 2000 Maribor
Telefon: (02) 333 85 44

Delovni čas poslovalnic: pon-pet 8.30-12.00 in 14.00-17.00, sobota zaprto.

Pogoj za pridobitev ugodnosti posebne ponudbe je odprtje Standardnega, Pokojninskega, Zlatega ali Prestige osebnega računa. Izračun prihranka je pripravljen po veljavnem ceniku SKB na dan 1. 9. 2015. Ponudba daril za nove stranke velja do porabe zaloga.

SKB produkte odobrava skladno s poslovno politiko banke.

SOCIETE GENERALE GROUP

SKUPAJ
DOSEGAMO VEČ

Napovednik dogodkov

NAZIV SREČANJA	DATUM SREČANJA	LOKACIJA SREČANJA	INFORMACIJE/ PRIJAVE
Piknik jesenskih plodov	15. 10. 2015	UKC Maribor	www.ukc-mb.si
7. Černičevi dnevi	16. 10. 2015	UKC Maribor	www.ukc-mb.si
II. strokovno srečanje – mednarodno srečanje izvajalcev zdravstvene nege v dermatovenerologiji v Mariboru	6.–7. 11. 2015	Hotel Habakuk	www.ukc-mb.si
XII. dermatološki dnevi	6.–7. 11. 2015	Hotel Habakuk	www.ukc-mb.si
XI. ortopedsko srečanje: Rama v ortopediji	13. 11. 2015	Medicinska fakulteta	www.ukc-mb.si
Obolenja roke kot posledica delovnih obremenitev in preventiva	18. 11. 2015	UKC Maribor	
Oskrba dihalne poti	20.–21. 11. 2015	MF Maribor	www.ukc-mb.si
3. simpozij z mednarodno udeležbo: koagulacija v vsakdanji praksi	27. 11. 2015	UKC Maribor	www.ukc-mb.si
Obravnavanje zdrave nosečnice v ginekološki ambulanti	22. 1. 2015	UKC Maribor	www.ukc-mb.si